Dosarul nr. 3-5060/2024

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

18 martie 2025 mun. Chișinău
Judecătoria Chișinău (sediul Râșcani)
În componența:
Președintele ședinței, judecătorul **Gandrabur Marcel**
Grefier **Svistal Lorena**

examinând în ședință de judecată publică, cauza de contencios administrativ intentată de Societatea cu Răspundere Limitată ”Esempla Systems” împotriva Agenției Naționale pentru Soluționarea Contestațiilor, terț IP ”Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică” cu privire la contestarea actului administrativ individual,

c o n s t a t ă:

Argumentele participanţilor la proces.

La data de 09 decemrie 2024, Societatea cu Răspundere Limitată ” Esempla Systems” (în continuare SRL ”Esempla Systems”) a înaintat **acțiune de contencios administrativ** împotriva Agenției Naționale pentru Soluționarea Contestațiilor (în continuare ANSC), terț IP ”Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică” (în continuare STISC) solicitând:

-Anularea deciziei nr. 03D-794-24 din 08 noiembrie 2024 adoptată de ANSC prin care s-a respins contestația depusă de SRL ”Esempla Systems” în procedura de achiziție publică inițiată de STISC nr. MD-1724075288169 privind achiziția ”Servicii de dezvoltare a soluției complexe care include componentă tehnică și de program destinate creării cheilor publice și private, și creării, verificării, validării serviciilor de încredere calificate”.

-Anularea deciziei din 01 octombrie 2024 adoptată de STISC prin care s-a anulat procedura de achiziție publică nr. MD-1724075288169 privind achiziția ”Servicii de dezvoltare a soluției complexe care include componentă tehnică și de program destinate creării cheilor publice și private, și creării, verificării, validării serviciilor de încredere.

-Încasarea taxei de timbru, achitată la depunerea acțiunii, în mărime de 200 lei, de la ANSC în beneficiul SRL ”Esempla Systems”.

În motivarea acțiunii s-a menționat că, la 19 august 2024, STISC a publicat anunțul de participare privind achiziționarea - Servicii de dezvoltare a soluției complexe care include componentă tehnică și de program destinate creării cheilor publice și private, și creării, verificării, validării serviciilor de încredere calificate. Valoarea estimată a procedurii de achiziție,

fără TVA, constituie 15 416 667 MDL. La această procedura de achiziție, SRL ”Esempla Systems” a depus oferta de participare, în valoare de 12 000 000 lei, care întrunește toate cerințele din caietul de sarcini. La 27 septembrie 2024, STISC a solicitat de la SRL ”Esempla Systems” clarificări privind prețul ofertei, care în opinia STISC ar fi fost anormal de scăzută. La 02 octombrie 2024, în termenul acordat de STISC, SRL ”Esempla Systems” a prezentat răspunsul în care a explicat modul de formare al prețului și a justificat că soluția financiară din ofertă nu este anormal de scăzută. La 02 octombrie 2024, STISC a notificat SRL ”Esempla Systems” că prin decizia grupului de lucru achiziții al STISC a fost anulată procedura de achiziții publice cu nr. 21270363 (ocds-b3wdpl-MD-1724075288169) în baza art. 71 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 131/2015 privind achizițiile publice. La 04 octombrie 2024, SRL ”Esempla Systems” a depus contestație la ANSC împotriva deciziei STISC privind anularea procedurii de achiziții publică nr. 21270363 (ocds-b3wdpl-MD-1724075288169) și a solicitat: Admiterea contestației; Anularea deciziei STISC de anulare a procedurii de achiziție publică; Obligarea STISC să evalueze oferta SRL ”Esempla Systems”. În contestație, SRL ”Esempla Systems” a invocat anularea arbitrară și ilegală a procedurii de achiziție publică, dreptul vătămat și prevederile art. 71 alin. (1), alin. (4) și art. 86 din Legea nr. 131/2015 privind achizițiile publice. Prin decizia din 08 noiembrie 2024, ANSC a respins contestația depusă de SRL ”Esempla Systems” împotriva deciziei STISC privind anularea procedurii de achiziții publică. Pentru a decide astfel, ANSC a reținut următoarele: [...] autoritatea contractantă nu a indicat/specificat motivul de fapt ce a stat la baza anulării procedurii de achiziție publică din litigiu, fiind menționat doar că procedura de achiziții publice a fost anulată în temeiul art. 71 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 131/2015, iar această inacțiune a autorității contractante denotă o transparență insuficientă în luarea deciziei [...] în procesul de evaluare a ofertelor, dar și încalcă imperativele stabilite de art. 7 lit. b) și art. 31 alin. (1) din Legea nr. 131/2015. Totodată, se atestă că inclusiv prin decizia de anulare a procedurii de atribuire, autoritatea contractantă nu a argumentat suficient de clar motivul anulării, fiind indicat doar că ”Anularea este necesară în scopul completării și concretizării cerințelor de funcționare și organizare a soluției”. Astfel, relevante devin art. 118 alin. (2) și alin. (3) din Codul administrativ. Motivarea completă este obligatorie, este parte integrantă a actului administrativ individual și condiționează legalitatea acestuia. [...] deși autoritatea contractantă a eludat prevederile supra citate și a omis să informeze contestatorul cu privire la motivul concret și detaliat, ce a stat la baza anulării procedurii de achiziție publică din litigiu, prin punctul său de vedere transmis în adresa Agenției la data de 16 octombrie 2024, aceasta comunică faptul că ”achiziția publicată, precum și cerințele incluse în aceasta, au creat o disonanță a opiniilor în mediul public și privat, înțelegerea eronată de către ofertanți a funcționalului soluției solicitate de autoritatea contractantă, precum și prezentarea ofertelor, care au demonstrat neuniformitatea modului de abordare a soluției tehnice, au impus grupul de lucru să examineze și în final să decidă anularea achiziției publice, în temeiul art. 71 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 131/2015 privind achizițiile publice”. [...] Agenția conchide că în speță, autoritatea contractantă a anulat procedura de achiziții publice, urmare a depistării omisiunilor din documentația de atribuire, respectiv urmează a fi desfășurată o nouă procedură de achiziție publică [...]. [...] autoritatea

contractantă din propria inițiativă este în drept de a anula procedura de atribuire a contractului de achiziții publice în cazul în care există un temei prevăzut în art. 71 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 131/2015 și dacă i-a această decizie înainte de data transmiterii comunicării privind rezultatul aplicării procedurii de achiziție publică. [...] Agenția reține că autoritatea contractantă într-adevăr și-a fundamentat decizia de anulare a procedurii de achiziții publice pe o normă care de fapt nu este relevantă motivelor comunicate, nu se încadrează în situația redată, totuși [...], acest fapt nu poate avea drept consecință nulitatea deciziei autorității contractante, respectiv atribuirea contractului contestatorului. [...], în speță se atestă omisiunea autorității contractante de a descrie clar și complet cerințele stabilite astfel încât, pe de o parte, să asigure ofertanților o informare completă, corectă și explicită asupra obiectului achiziției publice, iar pe de altă parte, să-și asigure satisfacerea necesităților obiective ale acesteia. [...] Agenția apreciază că decizia grupului de lucru privind anularea procedurii de achiziție publică, deși a avut la bază un temei legal care nu corespunde motivului invocat, aceasta nu contravine prevederilor din domeniul achizițiilor publice, în condițiile în care, raportat la nevoile sale, autoritatea contractantă este singura în măsură să decidă cu referire la serviciile care urmează a fi achiziționate, care în consecință să acopere necesitățile acesteia. Într-o apreciere inversă a situației din speță, Agenția reiterează că impunerea autorității contractante de a atribui contractul de achiziție unui operator economic care nu acoperă în totalitate serviciile necesare instituției. [...] Agenția reține că în lipsa unor argumente/probe pertinente și concludente din partea contestatorului, nu se impune obligarea autorității contractante de a continua procedura, menținerea anulării licitației deschise sau finalizarea acesteia cu încheierea contractului ține strict de atribuțiile, necesitățile, responsabilitatea autorității contractante și analizele pertinente ale acesteia asupra situației de fapt pentru care poartă răspundere juridică.

Conform art. 17 din Codul administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă. În procedura de achiziție publică anunțată de STISC, urma să fie aplicat criteriul de atribuie ”cel mai mic preț”. Oferta depusă de către SRL ”Esempla Systems”, pe lângă faptul că este conformă, include o soluție financiară la cel mai mic preț, motiv pentru care avea cele mai reale și mai mari șanse de succes. Respectiv, reieșind din împrejurările concrete ale speței, prin deciziile STISC și ANSC din 01 octombrie 2024 și respectiv 08 noiembrie 2024, s-a încălcat dreptul SRL ”Esempla Systems” de a obține contractul de achiziții publice, precum și dreptul de a beneficia de o concurență loială, liberă și transparentă, în cadrul procedurii de achiziție publică organizată de STISC. Până la etapa deschiderii tuturor ofertelor, STISC a decis anularea procedurii de achiziție în temeiul art. 71 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 131/2015. În acest context, sunt vădit eronate și neîntemeiate concluziile STISC cu privire la incomparabilitatea ofertelor. Or, STISC a reținut acest temei de anulare a procedurii fără a cunoaște soluțiile tehnice și/sau financiare ale ofertelor nedeschise, dar considerate a priori incomparabile. Până la deschiderea tuturor ofertelor, STISC nu avea cum legal să cunoască dacă ofertele sunt sau nu comparabile. Respectiv, decizia de anulare a procedurii de achiziție pentru cazul reținut brutal și arbitrar de STISC încalcă flagrant art. 71 din Legea nr. 131/2015. Anularea procedurii de achiziție, în baza art. 71 alin. (1) lit. f) din

Legea nr. 131/2015, este de principiu posibilă numai dacă în rezultatul deschiderii ofertelor autoritatea contractantă constată că ofertele sunt incomparabile, ceea ce STISC nu a făcut. În consecință, STISC arbitrar și respectiv ilegal a decis anularea procedurii de achiziție. Având în vedere că ofertanții s-au condus de aceleași cerințe din caietul de sarcini și au venit cu soluții tehnice și financiare adaptate la aceleași necesități ale STISC, cum ar fi posibil ca ofertele concurente să fie atât de diferite încât să fie apreciate și calificate ca incomparabile. În plus, cum a putut STISC să compare și să evalueze ofertele în situația în care a fost deschisă numai oferta depusă de SRL ”Esempla Systems” în virtutea celui mai avantajos preț oferit. O astfel de evaluare și constatare nu poate fi explicată decât prin încălcarea procedurii (trucarea achiziției) - acordarea și/sau obținerea accesului neautorizat la datele din oferta concurentă. Mai mult, contrar art. 71 alin. (4) din Legea nr. 131/2015, STISC nu a comunicat motivul anulării procedurii de achiziție, dar numai temeiul, în consecință, la 03 octombrie 2024, SRL ”Esempla Systems” a solicitat decizia STISC-ului cu motivele de anulare a procedurii, însă nu a primit nici un răspuns. Acțiunile arbitrare ale STISC-ului se confirmă și prin anularea procedurii de achiziție înainte de expirarea termenului de depunere a clarificărilor din partea SRL ”Esempla Systems”. Termenul-limită de răspuns era 02 octombrie 2024, însă procedura de achiziție publică a fost anulată la 01 octombrie 2024. Anularea procedurii de achiziție publică, după deschiderea ofertei reclamantului și în lipsa unor contestații față ”neclaritățile” caietului de sarcini sau necesităților STISC, întăresc zvonurile despre posibile mișmașuri în această procedură de achiziție. Ilegalitatea deciziei STISC, manifestată prin lipsa motivării deciziei de anulare a procedurii de achiziție, a fost constatată prin decizia ANSC din 08 noiembrie 2024, după cum urmează: autoritatea contractantă nu a indicat/specificat motivul de fapt ce a stat la baza anulării procedurii de achiziție publică din litigiu; această inacțiune a autorității contractante denotă o transparență insuficientă în luarea deciziei [...] în procesul de evaluare a ofertelor; încalcă imperativele stabilite de art. 7 lit. b) și art. 31 alin. (1) din Legea nr. 131/2015. Contrar încălcărilor constatate la examinarea contestației depuse de reclamant, ANSC a decis menținerea deciziei STISC privind anularea arbitrară și ilegală a procedurii de achiziție. Motivele invocate în contestație și reținute în decizia ANSC sunt suficiente pentru anularea deciziei STISC din 01 octombrie 2024 privind anularea procedurii de achiziție.

La examinarea și soluționarea contestației, ANSC a încălcat normele imperative statuate la art. 84, 85, 86 din Legea privind achizițiile publice nr. 131/2015, iar în rezultat a emis o decizie ilegală și neîntemeiată. La examinarea contestației, ANSC preluat locul autorității contractante în contradictoriu cu reclamantul, iar în motivarea deciziei a reflectat argumente pe care STISC nici nu le-a adus. De exemplu, ANSC a stabilit că ”autoritatea a anulat procedura de achiziții publice, urmare a depistării omisiunilor din documentația de atribuire, respectiv urmează o fi desfășurată o nouă procedură de achiziție publică, în care să fie înlăturate omisiunile depistate, dar și care va fi împărțită pe loturi, astfel încât să permită accesul mai multor operatori economici la procedura de achiziții publice” (pag. 10 a deciziei), ceea ce nu se regăsește în argumentele depuse de STISC (pag. 6-7 a deciziei). Totodată, ANSC nu a răspuns la argumentul reclamantului, potrivit căruia referirea STISC la completarea și lărgirea cerințelor caietului de sarcini sunt atât de vagi

încât nu este posibil de verificat dacă STISC are în vedere cerințe concrete sau doar le invocă în abstract pentru a justifica formal anularea procedurii de achiziție. Respectiv, ANSC a încălcat regulile de examinare a contestațiilor, prevăzute la art. 84 alin. (3) din Legea achizițiilor publice, or, abordarea ANSC s-a dovedit părtinitoare cu STISC, iar în consecință exercitarea dreptului la apărare al reclamantului a fost încălcat prin acțiunile ANSC de limitare a dreptului la apărare la nivel iluzoriu și ineficient. STISC a declarat că ”[...] achiziția publicată, precum și cerințele incluse în aceasta, au creat o disonanță a opiniilor în mediul public și privat.” și ”înțelegerea eronată de către ofertanți a funcționalului soluției solicitate de autoritatea contractantă [...]” iar ANSC, fără a verifica aceste declarații pe calea administrării probelor, le-a calificat ca fiind adevărate.

Mai mult, ANSC a lăsat fără apreciere faptul că nici unul din ofertanți nu a ridicat ”problema neclarității” cerințelor tehnice stabilite de STISC și nu le-a contestat. Această examinare superficială și tendențioasă a circumstanțelor cauzei, denotă că ANSC a examinat contestația pornind de la opinia preconcepută că STISC are dreptul absolut de anulare a procedurii de achiziție publică, ceea ce contravine art. 71 din Legea prenotată. Prin urmare, ANSC a încălcat art. 85 alin. (1) din Legea achizițiilor publice, or, aceasta nu și-a îndeplinit obligația pozitivă de administrare a probelor la elucidarea stării de fapt a cauzei. În rezultatul verificării legalității și temeiniciei deciziei STISC de anulare a procedurii de achiziție publică, ANSC a constatat că decizia dată nu întrunește cerința legală de motivare. Nemotivarea atrage netemeinicia și deci nulitatea actului administrativ, însă ANSC vădit eronat a decis că un astfel de act este legal și întemeiat. Prin urmare, soluția și concluziile ANSC se află în contradicție cu constatările reflectate în decizia adoptată de ANSC. Așadar, ANSC a încălcat art. 86 alin. (3) din Legea achizițiilor publice, or, în esență, ANSC nu a efectuat controlul legalității și temeiniciei actului administrativ contestat - decizia STISC din 01 octombrie 2024 - dar s-a limitat la mimarea unui astfel de control. Or, decizia adoptată de ANSC nu conține nici un răspuns la motivele și obiecțiile reclamantului și nu înlătură încălcările comise de STISC la adoptarea deciziei de anulare a procedurii de achiziție publică.

Alt aspect al ilegalității deciziei ANSC rezultă din desconsiderarea propriei jurisprudențe. De exemplu, într-o decizie relativ recentă (nr. 03D-144-24 din 19.03.2024), ANSC a stabilit de principiu că ”Documentația de atribuire, așa cum aceasta este întocmită de autoritatea contractantă, este obligatorie, atât pentru operatorii economici participanți la procedură, care au obligația de a-și elabora ofertele în conformitate cu prevederile acesteia, cât și pentru autoritatea contractantă, aceasta fiind ținută ca în desfășurarea procedurii de achiziție publică să respecte prevederile propriei documentații de atribuire, care stabilește regulile ce trebuie respectate de ambele părți în derularea procesului competitiv, iar prin depunerea ofertelor, operatorii economici și-au însușit conținutul întregii documentații de atribuire, deci implicit și cerințele expres detaliate în aceasta” (pag. 8-9 din decizie). Ofertanții au acceptat documentația de atribuire prin depunerea ofertelor de participare la licitație inițiată de STISC. Odată cu aceasta, documentația de atribuire a devenit obligatorie pentru ofertanți, precum și autoritatea contractantă - STISC. Totuși, prin decizia adoptată, ANSC a derogat nemotivat de la propria

jurisprudență și a permis eliberarea STISC-ului de angajamentele asumate conform propriei documentații de atribuire. Potrivit art. 137 alin. (1), (2) din Codul administrativ - în exercitarea dreptului discreționar atribuit, autoritățile publice trebuie să acționeze cu bună-credință în limitele legal stabilite și cu respectarea scopului pentru care le-a fost atribuit dreptul. Dacă autoritatea publică poate decide discreționar și doar una din mai multe consecințe juridice este legală, atunci dreptul discreționar al autorității publice se reduce la alegerea consecinței juridice/soluției legale. STISC a încălcat art. 137 din Codul administrativ fiindcă nu a dovedit buna-credință, scopul legitim și imposibilitatea obiectivă de a evita anularea procedurii de achiziție publică. Mai mult, STISC nu a indicat nici un motiv concret și verificabil pe care l-a pus la baza anulării procedurii, iar ANSC nu a elucidat și nu a constatat un astfel de motiv. Având în vedere că anularea procedurii de achiziție este o măsură excepțională, cu efecte semnificative pentru participant, STISC avea obligația pozitivă de a motiva detaliat această decizie, iar ANSC urma să verifice dacă decizia este motivată și dacă motivarea este întemeiată. La caz, în deciziile adoptate de STISC și respectiv ANSC nu rezultă că au existat motive reale și obiective pentru anularea procedurii de achiziție.

Prin urmare, decizia adoptată de STISC nu corespunde cerințelor prevăzute la art. 137 din Codul administrativ, iar decizia dată de ANSC este vădit eronată. Legea privind achizițiile publice nr. 131/2015. Articolul 71. Anularea procedurii de achiziție publică. Autoritatea contractantă, din proprie inițiativă, anulează procedura de atribuire a contractului de achiziții publice, dacă ia această decizie înainte de data transmiterii comunicării privind rezultatul aplicării procedurii de achiziție publică, în următoarele cazuri: [...] f) ofertele depuse, deși pot fi luate în considerare, nu pot fi comparate din cauza modului neuniform de abordare a soluțiilor tehnice și/sau financiare; [...]. Codul administrativ. Articolul 118. Motivarea. Motivarea este operațiunea administrativă prin care se expun considerentele care justifică emiterea unui act administrativ individual. În motivare se indică temeiurile esențiale de drept și de fapt pe care le-a luat în considerare autoritatea publică pentru decizia sa. Din motivarea deciziilor discreționare trebuie să poată fi recunoscute și punctele de vedere din care autoritatea publică a reieșit la exercitarea dreptului discreționar. Motivarea trebuie sa se refere și la argumentele expuse în cadrul audierii. Motivarea completă a unui act administrativ individual cuprinde: motivarea în drept-temeiul legal pentru emiterea actului administrativ, inclusiv formele procedurale obligatorii pe care se bazează actul; motivarea în fapt - oportunitatea emiterii actului administrativ, inclusiv modul de exercitare a dreptului discreționar, dacă este cazul; în cazul actelor administrative defavorabile - o descriere succintă a procedurii administrative care a stat la baza emiterii actului: investigații, probe, audieri, opinii ale participanților contrare conținutului final al actului etc. Motivarea completă este obligatorie, este parte integrantă a actului administrativ individual și condiționează legalitatea acestuia. Articolul 206. Felurile acțiunilor în contencios administrativ. (1) O acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acțiune în contestare). Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Articolul 6. Dreptul la un proces echitabil 1. Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță

independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil [...]. Articolul 1 Protocolul 1. 1. Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru cauza de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional.

Prin **referința** depusă de STISC s-a solicitat respingerea acțiunii ca neîntemeiată.

S-a relevat că, în data de 06 august 2024, STISC a publicat în Buletinul achizițiilor publice, anunțul de intenție nr. 8 privind preconizarea achiziției publice de servicii de dezvoltare a complexului tehnic și de program destinat creării cheilor publice și private, și creării, verificării, validării serviciilor de încredere calificate. În data de 19 august 2024 a fost publicat în Buletinul achizițiilor publice și pe pagina web a Agenției Achiziții Publice anunțul de participare privind achiziționarea sistemelor informatice, și anume a serviciilor de dezvoltare a complexului tehnic și de program destinat creării cheilor publice și private, și creării, verificării, validării serviciilor de încredere calificate, prin licitație deschisă, cu valoarea estimată a achiziției, fără TVA, 15 416 667,00 lei. Perioadă de depunere a ofertelor 28.08.2024, 14:00:00 - 24.09.2024, 06:00:00.

La procedura de achiziții publice au participat doi ofertanți: SRL ”Esempla Systems” și SRL ”Ghesar”. După scurgerea termenului-limită de depunere a ofertelor, STISC a inițiat evaluare ofertei cu cel mai mic preț, adresând reclamantului solicitări de clarificare în temeiul art. 70 alin. (3) din Legea nr. 131/2015 privind achizițiile publice. În acest timp, analizând specificația tehnică, respectiv oferta tehnică anexată la documentație, prezentată de către reclamant, STISC a constatat că achiziția publicată, precum și cerințele incluse în aceasta, au creat o înțelegere eronată de către ofertanți a funcționalului soluției solicitate, prezentându-se oferte care au demonstrat neuniformitatea modului de abordare a soluției tehnice.

Prin urmare, prin decizia din 01 octombrie 2024, grupul de lucru pentru achiziții din cadrul STISC a decis anularea achiziției publice, în temeiul art. 71 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 131/2015 privind achizițiile publice, deoarece oferta depusă și soluția tehnică propusă de către reclamant nu putea fi comparată cu cerințele tehnice pentru soluția descrisă în caietul de sarcini. La adoptarea deciziei de anulare, grupul de lucru pentru achiziții a ținut cont cu prioritate de principiul utilizării eficiente a banilor publici și minimizării riscurilor autorității contractante, principiul transparenței achizițiilor publice și principiul asumării răspunderii în cadrul procedurilor de achiziție publică și de prevederile art. 71 alin. (3) din Legea nr. 131/2015, decizia de anulare a procedurii de achiziție publică nu generează vreo obligație a autorității contractante ... față de participanții la procedura respectivă, cu excepția returnării garanției pentru ofertă și a garanției de bună execuție a contractului. Cu referire la ”posibilele mișmașuri în această procedură de achiziție” invocate de către reclamant la pct. 21 din cererea de chemare în judecată aduce la cunoștință că potrivit anunțului de participare la prezenta procedură de achiziție, serviciile de dezvoltare a soluției complexe care include componentă tehnică și de program destinate creării cheilor publice și private, și creării, verificării, validării serviciilor de încredere calificate urmau să fie livrate de către ofertantul câștigător în termen de 60 de zile. Or, reclamantul a depus oferta indicând în specificația tehnică o perioadă de livrare de 126 zile, fapt

ce constituie temei de respingere a ofertei în temeiul art. 69 alin. (6) lit. b) din Legea nr. 131/2015 (se vor vedea documentele ofertei accesând link-ul: https://e-licitatie.md/public/offer-docs/691386). Prin această necorespundere, însăși reclamantul motiva respingerea ofertei depuse și respectiv inițierea examinării ofertei următorului operator economic. În ceea ce privește alegația reclamantului, de la pct. 25 din cererea de chemare în judecată, precum că, ANSC în motivarea deciziei a reflectat argumente pe care STISC nici nu le-a adus, subliniază că potrivit art. 85 alin. (12) din Legea nr. 131/2015, părțile pot solicita să depună oral concluzii în fața Agenției Naționale pentru Soluționarea Contestațiilor, fără ca prin aceasta să fie afectate termenele prevăzute la alin. (17). În acest temei, STISC a prezentat în cadrul ședinței argumente suplimentare la argumentele prezentate de către STISC în cadrul ședinței de examinare a contestației din data de 23 octombrie 2024, suplimentar argumentelor depuse în scris în data de 16 octombrie 2024. În această ordine de idei consideră decizia ANSC nr. 03D-794-24 din 08 noiembrie 2024, respectiv decizia STISC de anulare a procedurii de atribuire, legală, întemeiată și în spiritul legii.

Prin **referința** depusă de ANSC s-a solicitat respingerea acțiunii ca neîntemeiată.

S-a remarcat următoarele, STISC a desfășurat procedura de achiziție publică nr. MD-1724075288169 din 24 septembrie 2024, privind achiziția ”Servicii de dezvoltare a soluției complexe care include componentă tehnică și de program destinate creării cheilor publice și private, și creării, verificării, validării serviciilor de încredere calificate”, la care și-a depus oferta inclusiv SRL ”Esempla Systems”. La caz, relevant speței, urmează de reținut că, prin intermediul poștei electronice, la data de 02 octombrie 2024, autoritatea contractantă a informat reclamantul că procedura de achiziții publice din litigiu a fost anulată, după cum urmează: *Buna ziua. Vă aduc la cunoștință că prin decizia grupului de lucru de achiziții, în temeiul an 71 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 131/2015 privind achizițiile publice a fost anulată procedura de achiziții publice cu nr. 21270363 (ocds-b3wdp1-MD-1724076288169), Servicii de dezvoltare a soluției complexe care include component tehnică și de program destinate creării cheilor publice și private, și creării, verificării, validării serviciilor de încredere calificate. Astfel Vă informez despre încetarea obligațiilor care au fost create prin depunerea ofertelor.*

Nefiind de acord cu decizia autorității contractante, SRL ”Esempla Systems” a depus contestația nr. 02/888/24 din 07 octombrie 2024, exprimându-și dezacordul în raport cu decizia de anulare a procedurii de achiziție publică din litigiu, dar totodată și cu faptul că autoritatea contractantă ar fi indicat doar temeiul anulării procedurii, nu însă și motivele. În scopul examinării contestației, Agenția a organizat și desfășurat la data de 23 octombrie 2024, ședință deschisă la care au participat reprezentanții contestatorului, și ai autorității contractante, ca urmare a căreia a fost emisă decizia nr. 03D-794-24 din 08 noiembrie 2024 prin care a fost respinsă ca și neîntemeiată contestația depusă de către SRL ”Esempla Systems”.

La soluționarea contestației în partea ce ține de argumentele contestatorului precum că autoritatea contractantă ar fi indicat doar temeiul anulării procedurii de achiziție, nu însă și motivele, Agenția menționează prevederile art. 31 alin. (1) din Legea nr. 131 /2015, potrivit cărora autoritatea contractantă are obligația de a informa operatorii economici implicați în

procedura de atribuire despre deciziile referitoare la rezultatul procedurii de atribuire a contractului de achiziții publice, în scris și cât mai curând posibil, dar nu mai târziu de 3 zile lucrătoare de la emiterea acestora. De asemenea, sunt relevante și prevederile art. 71 alin. (4) din legea menționată, potrivit cărora autoritatea contractantă are obligația de a comunica în scris tuturor participanților la procedura de achiziție publică, în cel mult 3 zile de la data anulării procedurii, atât încetarea obligațiilor pe care aceștia și le-au creat prin depunerea de oferte, cât și motivul anulării. La fel, potrivit alin. (5) din art. 31 din Legea prenotată prevede expres că în cadrul comunicării prevăzute la alin. (1), autoritatea contractantă are obligația de a informa ofertanții care au fost respinși sau a căror ofertă sau candidatură nu a fost declarată câștigătoare/acceptată despre motivele care au stat la baza deciziei respective, după cum urmează: fiecărui candidat respins - motivele concrete care au stat la baza deciziei de respingere a candidaturii sale; pentru fiecare ofertă respinsă - motivele concrete care au stat la baza deciziei de respingere, detaliindu-se argumentele în temeiul cărora oferta a fost considerată inacceptabilă și/sau neconformă, îndeosebi elementele ofertei care nu au corespuns cerințelor de funcționare și performanță prevăzute în caietul de sarcini; fiecărui ofertant care a prezentat o ofertă acceptabilă și conformă, prin urmare admisibilă, dar care nu a fost declarată câștigătoare - caracteristicile și avantajele relative ale ofertei/ofertelor câștigătoare în raport cu oferta sa, numele ofertantului căruia urmează să i se atribuie contractul de achiziții publice sau, după caz, numele ofertanților cu care urmează să se încheie un acord-cadru. Prin urmare, reieșind din conținutul mesajului din data de 02 octombrie 2024 transmis prin intermediul poștei electronice, s-a constatat că autoritatea contractantă nu a indicat/specificat motivul de fapt ce a stat la baza anulării procedurii de achiziție publică din litigiu, fiind menționat doar că procedura de achiziții publice a fost anulată în temeiul art. 71 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 131/2015, ceea ce a reprezentat o transparență insuficientă în luarea deciziei de către STISC, în procesul de evaluare a ofertelor, dar și încălcarea imperativelor stabilite de art. 7 lit. b) și art. 31 alin. (1) din Legea nr. 131/2015. La fel, s-a reținut că nici din decizia de anulare a procedurii de atribuire, nu rezultă de destul de clar și argumentat motivul anulării, fiind indicat doar că ”Anularea este necesară în scopul completării și concretizării cerințelor de funcționare și organizare a soluției”. Prin urmare, s-a apreciat inacțiunile autorității contractante ca fiind în contradicție cu principiul transparenței, consfințit la art. 7 din Legea nr. 131/2015, care în coroborare cu art. 31 alin. (1) și (5) din aceiași lege, impun asigurarea vizibilității regulilor, posibilitatea anticipării succesiunii activităților pe parcursul derulării unei proceduri, claritatea documentelor elaborate pe parcursul derulării procesului de achiziție publică și nu în ultimul rând, informarea și/sau crearea condițiilor pentru o informare corectă și adecvată a tuturor celor interesați, cu privire la orice informații privind inițierea și desfășurarea unei proceduri de achiziție publică, în scopul garantării eliminării riscului de favoritism și de comportament arbitrar din partea autorității contractante, precum și asigurarea dreptului de a beneficia efectiv de calea de atac în fața ANSC, întru aducerea argumentelor de fapt și de drept pe marginea deciziei emise de către aceasta.

Totuși, deși autoritatea contractantă a omis să informeze contestatorul cu privire la motivul concret și detaliat, ce a stat la baza anulării procedurii de achiziție publică din litigiu, prin

punctul său de vedere aceasta a comunicat că achiziția publicată, precum și cerințele incluse în aceasta, au creat o disonanță a opiniilor în mediul public și privat. Înțelegerea eronată de către ofertanți a funcționalului soluției solicitate de autoritatea contractantă, precum și prezentarea ofertelor, care au demonstrat neuniformitatea modului de abordare a soluției tehnice, au impus grupul de lucru să examineze și în final să decidă anularea achiziției publice, în temeiul art. 71 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 131/2015 privind achizițiile publice. Totodată, în cadrul ședinței deschise pentru examinarea contestației, reprezentantul autorității contractante a menționat că ”noi am făcut unele studii a opiniilor eventualilor utilizatori, inclusiv a mediului public că noi suntem orientați spre mediul guvernamental și am constatat că ceea ce este inclus în caietul de sarcini și cerințele tehnice și de preț nu est destul de înțeles și nu este destul de explicit. Ca să evităm eventuala excludere a ofertanților și extinderea procesului de achiziționare a acestui produs pe o perioadă mult mai lungă trebuie să finalizăm achiziția, noi am hotărât că mai oportun este de a anula achiziția din cauza că nu pot fi ceea ce au prezentat compania SRL ”Esempla Systems” și SRL ”Ghesar”, realizarea nu poate fi comparată în genere cu ceea ce vrem noi să la cerem. Și în acest sens prin decizia, comisiei noi am hotărât să anulăm și peste o perioadă de timp o să desfășurăm o achiziție nouă cu cerințele mai explicite mai largi și mai complete de asta și a fost anulată procedura. [...] Realizarea tehnică și de program presupune că dispozitivele tehnice și software sunt realizate și certificate în conformitatea cu cadrul normativ națională, dar și interacțiunea între aceste 2 componente este realizată conform unor procese prestabilite. Ceea ce avem noi acum la moment similar trebuie să fie compatibil cu ceea ce noi vrem să realizăm. Din ceea ce noi am văzut nu poate fi realizat. [...] Compatibilitatea cu sistemele existente. Acest fapt nu era înțeles public și de către ofertanți...”, argumente din care completul a conchis că procedura de achiziții publice a fost anulată urmare a depistării omisiunilor din documentația de atribuire, respectiv urmează a fi desfășurată o nouă procedură de achiziție publică, în care să fie înlăturate omisiunile depistate, dar și care va fi împărțită pe loturi, astfel încât să permită accesul mai multor operatori economici la procedura de achiziții publice. În acest sens, de menționat este că autoritatea contractantă, din propria inițiativă este în drept de a anula procedura de atribuire a contractului de achiziții publice în cazul în care există un temei prevăzut în art. 71 din Legea nr. 131/2015 și dacă i-a această decizie înainte de data transmiterii comunicării privind rezultatul aplicării procedurii de achiziție publică.

În speță, autoritatea contractantă și-a întemeiat decizia de anulare a procedurii de achiziție publică pe art. 71 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 131/2015, ofertele depuse, deși pot fi luate în considerare, nu pot fi comparate din cauza modului neuniform de abordare a soluțiilor tehnice și/sau financiare, însă reieșind din argumentele acesteia, inclusiv din susținerile reprezentantului acesteia din cadrul ședinței deschise pentru examinarea contestației, rezultă că anularea procedurii de achiziție este o consecință a omisiunilor depistate în caietul de sarcini, ceea ce s-ar încadra în prevederile art. 71 alin. (1) lit. g) din legea menționată ”există abateri grave de la prevederile legale care afectează rezultatul procedurii de atribuire sau face imposibilă încheierea contractului. Prin abateri grave de la prevederile legale se înțelege faptul că pe parcursul analizei, evaluării și/sau finalizării procedurii de atribuire se constată erori sau omisiuni, autoritatea

contractantă aflându-se în imposibilitatea de a adopta măsuri corective fără ca acestea să conducă la încălcarea principiilor prevăzute la art. 7", care este aplicabil pentru cazuri când există erori sau omisiuni ce nu pot fi corectate de către grupul de lucru, fără ca prin aceste corectări efectuate la documentația de atribuire, să se aducă atingere principiilor de reglementare a relațiilor privind achizițiile publice. Prin urmare, s-a conchis că autoritatea contractantă într-adevăr și-a fundamentat decizia de anulare a procedurii de achiziții publice pe o normă care de fapt nu este relevantă motivelor comunicate, nu se încadrează în situația redată, totuși, în circumstanțele de natura celor din speță, acest fapt nu putea avea drept consecință nulitatea deciziei autorității contractante, respectiv atribuirea contractului contestatorului. Or, achiziționarea unor servicii diferite necesităților autorității contractante contravine principiilor achizițiilor publice, dar și însăși conceptului achizițiilor publice, care reprezintă, de fapt, satisfacerea necesităților obiective ale autorităților contractante și în consecință a interesului publică, iar în speță, a fost constatată omisiunea autorității contractante de a descrie clar și complet cerințele stabilite astfel încât, pe de o parte, să asigure ofertanților o informare completă, corectă și explicită asupra obiectului achiziției publice, iar pe de altă parte, să-și asigure satisfacerea necesităților obiective ale acesteia.

În această ordine de idei, în prezumția că autoritatea contractantă a acționat doar în interesul public, ANSC a apreciat că decizia grupului de lucru privind anularea procedurii de achiziție publică, deși a avut la bază un temei legal care nu corespunde motivului invocat, aceasta nu a fost contrară prevederilor din domeniul achizițiilor publice, în condițiile în care, raportat la nevoile sale, autoritatea contractantă este singura în măsură să decidă cu referire la serviciile care urmează a fi achiziționate, care în consecință să acopere necesitățile acesteia. Or, într-o apreciere inversă a situației din speță, impunerea autorității contractante de a atribui contractul de achiziție unui operator economic care nu acoperă în totalitate serviciile necesare instituției, ar fi contrară atât principiului privind minimizarea riscurilor autorităților contractante, consfințit la art. 7 lit. a) din Legea nr. 131/2015, cât și conceptului achizițiilor publice, care reprezintă, de fapt, satisfacerea necesităților obiective ale autorităților contractante și în consecință a interesului public. Astfel, în lipsa unor argumente/probe pertinente și concludente din partea contestatorului, nu putea fi impusă obligarea autorității contractante de a continua procedura, menținerea anulării licitației deschise sau finalizarea acesteia cu încheierea contractului ținând strict de atribuțiile, necesitățile, responsabilitatea autorității contractante și analizele pertinente ale acesteia asupra situației de fapt pentru care poartă răspundere juridică.

Respectiv, reieșind din circumstanțele menționate, completul a respins contestația nr. 02/888/24 din 07 octombrie 2024, depusă de către SRL "Esempla Systems", pe marginea rezultatelor procedurii de achiziție publică nr. MD-1724075288169 privind achiziția "Servicii de dezvoltare a soluției complexe care include componentă tehnică și de program destinate creării cheilor publice și private, și creării, verificării, validări a serviciilor de încredere calificate", inițiată de către STISC. Subsecvent, referitor la argumentele din cererea de chemare în judecată precum că Agenția și-ar fi întemeiat decizia pe argumente pe care autoritatea contractantă nici nu le-ar fi adus (pct. 25 din cererea de chemare în judecată), menționează că acestea nu pot fi

reținute, or concluziile din decizia atacată s-au bazat pe argumentele autorității contractante și ale reprezentanților acesteia din cadrul ședinței deschise pentru examinarea contestației. Mai mult ca atât în textul deciziei au fost citate argumentele reprezentantului autorității contractante de unde rezultă raționamentul respectiv pagina 10 din decizia nr. 03D-794-24. Cu referire la argumentele reclamantului precum că decizia autorității contractante nu ar fi motivată ceea ce ar atrage nulitatea acesteia, menționează că deși ANSC a atestat că decizia de anulare a procedurii de achiziție publică din litigiu, nu a fost motivată corespunzător, prin punctul său de vedere expus pe marginea contestației, inclusiv în cadrul ședinței deschise pentru examinarea contestației și-a argumentat necesitatea anulării procedurii de achiziție publică din litigiu prin faptul că urmează a revizui documentația de atribuire și a desfășură o procedură nouă, astfel încât aceasta să-și satisfacă necesitățile obiective. Mai mult ca atât, în cadrul procedurii de soluționare a contestației, cât și în textul cererii de chemare în judecată reclamantul nu a demonstrat/probat o posibilitate reală de continuitate a procedurii din speță, având în vedere omisiunile invocate de către autoritatea contractantă, nu a argumentat care ar fi acele măsuri corective fără ca aplicarea acestora să conducă la încălcarea principiilor de reglementare a relațiilor privind achizițiile publice, în special al utilizării eficiente a banilor publici și minimizării riscurilor autorității contractante. Chiar dacă autoritatea contractantă a indicat un temei de anulare a procedurii care nu s-ar corela cu motivele de fapt invocate, în circumstanțe de natura celor din speță, nu poate duce la anularea deciziei acesteia. Or, impunerea autorității contractante să continue o procedură de achiziții publice care nu-i asigură satisfacerea necesităților sale obiective, este contrară principiului privind minimizarea riscurilor autorităților contractante, consfințit la art. 7 lit. a) din Legea nr. 131/2015, cât și conceptului achizițiilor publice, care reprezintă, de fapt, satisfacerea necesităților obiective ale autorităților contractante și în consecință a interesului public. Respectiv, anume în aceste situații aplicabile sunt prevederile art. 71 alin. (1) lit. g din Legea nr 131/2015, potrivit căror autoritatea contractantă, din proprie inițiativă, anulează procedura de atribuire a contractului de achiziții publice, dacă ia această decizie înainte de data transmiterii comunicării privind rezultatul aplicării procedurii de achiziție publică, în cazul în care există abateri grave de la prevederile legale care afectează rezultatul procedurii de atribuire sau face imposibilă încheierea contractului. Prin abateri grave de la prevederile legale se înțelege faptul că pe parcursul analizei, evaluării și/sau finalizării procedurii de atribuire se constată erori sau omisiuni, autoritatea contractantă aflând-se în imposibilitatea de a adopta măsuri corective fără ca acestea să conducă la încălcarea principiilor prevăzute la art. 7.

În ședința de judecată reprezentantul SRL ”Esempla Systems”, Malachi Boris, a susținut acțiunea înaintată și a pledat pentru admiterea ei integrală.

În ședința de judecată reprezentantul Agenției Naționale pentru Soluționarea Contestațiilor, Sîngerean Igor, nu a recunoscut acțiunea deferită judecății și a solicitat respingerea ei ca neîntemeiată.

În ședința de judecată, IP ”Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică” nu s-a prezentat deși a fost citată în mod legal despre data, locul și ora derulării procesului judiciar, în

virtutea art. 218 lit. d) din Codul administrativ, instanța a considerat posibilă examinarea cauzei în lipsa acesteia.

Aprecierea instanței de judecată.

Audiind poziția participanților prezenți la proces, analizând piesele dosarului prin prisma rigorilor art. 130 din Codul de procedură civilă prin coraportare la prevederile legale ce guvernează raportul juridic litigios, instanța de judecată ajunge la concluzia că acțiunea dedusă judecății este admisibilă, parțial întemeiată şi urmează a fi admisă, din următoarele considerente.

Conform **art. 22 din Codul administrativ**, autorităţile publice şi instanţele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul şi volumul cercetărilor şi nu sunt legate nici de expunerile participanţilor, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Faptele deja cunoscute autorităţilor publice sau instanţelor de judecată competente, faptele general notorii şi faptele prezumate în virtutea prevederilor legale nu necesită a fi probate, până la proba contrarie.

În concordanță cu **art. 93 din Codul administrativ**, fiecare participant probează faptele pe care îşi întemeiază pretenţia. Prin derogare de la prevederile alin. (1), fiecare participant probează faptele atribuite exclusiv sferei sale. Reglementări suplimentare sau derogatorii sunt admisibile doar în baza prevederilor legale.

Conform **art. 189 alin. (1) și (2) din Codul administrativ**, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ. O acţiune în contencios administrativ poate fi înaintată şi atunci când autoritatea publică nu a soluţionat în termen legal o cerere.

În acord cu **art. 194 alin. (1) din Codul administrativ**, în procedura în prima instanţă, în procedura de apel şi în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătoreşti se soluţionează din oficiu probleme de fapt şi de drept.

În conformitate cu **art. 195 din Codul administrativ**, procedura acţiunii în contenciosul administrativ se desfăşoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepţia art. 169-171.

Conform **art. 219 din Codul administrativ**, instanţa de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declaraţiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanţi.

Instanţa de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greşelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete şi pentru depunerea tuturor declaraţiilor necesare constatării şi aprecierii stării de fapt. Instanţa de judecată indică asupra aspectelor de fapt şi de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanţii la proces.

Instanţa de judecată nu are dreptul să depăşească limitele pretenţiilor din acţiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanţii la proces.

Instanţa de judecată poate avea o discuţie juridică cu participanţii la proces sau poate da în scris indicaţii cu privire la situaţia de drept a cauzei examinate.

În conformitate cu **art. 225 din Codul administrativ**, instanța de judecată nu este competentă să se pronunțe asupra oportunității unui act administrativ. Verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreționar se limitează la faptul dacă autoritatea publică:

a) și-a exercitat dreptul discreționar;

b) a luat în considerare toate faptele relevante;

c) a respectat limitele legale ale dreptului discreționar;

d) și-a exercitat dreptul discreționar conform scopului acordat prin lege.

Conform **art. 118 alin. (3) din Codul de procedură civilă**, circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a cauzei sunt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

Conform **art. 121 din Codul de procedură civilă**, instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului, iar **art. 122 din Codul de procedură civilă** prevede că, circumstanţele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probaţiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante. Admisibilitatea probelor se determină în conformitate cu legea în vigoare la momentul eliberării lor.

Circumstanțele de fapt relevante.

La 19 august 2024, STISC a publicat anunțul de participare privind achiziționarea - Servicii de dezvoltare a soluției complexe care include componentă tehnică și de program destinate creării cheilor publice și private, și creării, verificării, validării serviciilor de încredere calificate. Valoarea estimată a procedurii de achiziție, fără TVA, constituie 15 416 667 MDL.

La această procedura de achiziție, SRL ”Esempla Systems” a depus oferta de participare, în valoare de 12 000 000 lei.

La 27 septembrie 2024, STISC a solicitat de la SRL ”Esempla Systems” clarificări privind prețul ofertei, care în opinia STISC ar fi fost anormal de scăzută.

La 02 octombrie 2024, în termenul acordat de STISC, SRL ”Esempla Systems” a prezentat răspunsul în care a explicat modul de formare al prețului.

La 02 octombrie 2024, STISC a notificat SRL ”Esempla Systems” că prin decizia grupului de lucru achiziții al STISC a fost anulată procedura de achiziții publice cu nr. 21270363 (ocds-b3wdpl-MD-1724075288169) în baza art. 71 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 131/2015 privind achizițiile publice.

La 04 octombrie 2024, SRL ”Esempla Systems” a depus contestație la ANSC împotriva deciziei STISC privind anularea procedurii de achiziții publică nr. 21270363 (ocds-b3wdpl-MD-1724075288169) și a solicitat:

-Admiterea contestației;

-Anularea deciziei STISC de anulare a procedurii de achiziție publică; Obligarea STISC să evalueze oferta SRL ”Esempla Systems”.

În contestație, SRL ”Esempla Systems” a invocat anularea arbitrară și ilegală a procedurii de achiziție publică, dreptul vătămat și prevederile art. 71 alin. (1), alin. (4) și art. 86 din Legea nr. 131/2015 privind achizițiile publice.

Prin decizia din 08 noiembrie 2024, ANSC a respins contestația depusă de SRL ”Esempla Systems” împotriva deciziei STISC privind anularea procedurii de achiziții publică.

În motivarea soluției sale, ANSC a reținut următoarele elemente esențiale:

Autoritatea contractantă nu a indicat/specificat motivul de fapt ce a stat la baza anulării procedurii de achiziție publică din litigiu, fiind menționat doar că procedura de achiziții publice a fost anulată în temeiul art. 71 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 131/2015, iar această inacțiune a autorității contractante denotă o transparență insuficientă în luarea deciziei [...] în procesul de evaluare a ofertelor, dar și încalcă imperativele stabilite de art. 7 lit. b) și art. 31 alin. (1) din Legea nr. 131/2015. Totodată, se atestă că inclusiv prin decizia de anulare a procedurii de atribuire, autoritatea contractantă nu a argumentat suficient de clar motivul anulării, fiind indicat doar că ”Anularea este necesară în scopul completării și concretizării cerințelor de funcționare și organizare a soluției”. Astfel, relevante devin art. 118 alin. (2) și alin. (3) din Codul administrativ. Motivarea completă este obligatorie, este parte integrantă a actului administrativ individual și condiționează legalitatea acestuia. [...] deși autoritatea contractantă a eludat prevederile supra citate și a omis să informeze contestatorul cu privire la motivul concret și detaliat, ce a stat la baza anulării procedurii de achiziție publică din litigiu, prin punctul său de vedere transmis în adresa Agenției la data de 16 octombrie 2024, aceasta comunică faptul că ”achiziția publicată, precum și cerințele incluse în aceasta, au creat o disonanță a opiniilor în mediul public și privat, înțelegerea eronată de către ofertanți a funcționalului soluției solicitate de autoritatea contractantă, precum și prezentarea ofertelor, care au demonstrat neuniformitatea modului de abordare a soluției tehnice, au impus grupul de lucru să examineze și în final să decidă anularea achiziției publice, în temeiul art. 71 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 131/2015 privind achizițiile publice”. [...] Agenția conchide că în speță, autoritatea contractantă a anulat procedura de achiziții publice, urmare a depistării omisiunilor din documentația de atribuire, respectiv urmează a fi desfășurată o nouă procedură de achiziție publică [...]. [...] autoritatea contractantă din propria inițiativă este în drept de a anula procedura de atribuire a contractului de achiziții publice în cazul în care există un temei prevăzut în art. 71 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 131/2015 și dacă i-a această decizie înainte de data transmiterii comunicării privind rezultatul aplicării procedurii de achiziție publică. [...] Agenția reține că autoritatea contractantă într-adevăr și-a fundamentat decizia de anulare a procedurii de achiziții publice pe o normă care de fapt nu este relevantă motivelor comunicate, nu se încadrează în situația redată, totuși [...], acest fapt nu poate avea drept consecință nulitatea deciziei autorității contractante, respectiv atribuirea contractului contestatorului. [...], în speță se atestă omisiunea autorității contractante de a descrie clar și complet cerințele stabilite astfel încât, pe de o parte, să asigure ofertanților o informare completă, corectă și explicită asupra obiectului achiziției publice, iar pe de altă parte, să-și

asigure satisfacerea necesităților obiective ale acesteia. [...] Agenția apreciază că decizia grupului de lucru privind anularea procedurii de achiziție publică, deși a avut la bază un temei legal care nu corespunde motivului invocat, aceasta nu contravine prevederilor din domeniul achizițiilor publice, în condițiile în care, raportat la nevoile sale, autoritatea contractantă este singura în măsură să decidă cu referire la serviciile care urmează a fi achiziționate, care în consecință să acopere necesitățile acesteia. Într-o apreciere inversă a situației din speță, Agenția reiterează că impunerea autorității contractante de a atribui contractul de achiziție unui operator economic care nu acoperă în totalitate serviciile necesare instituției. [...] Agenția reține că în lipsa unor argumente/probe pertinente și concludente din partea contestatorului, nu se impune obligarea autorității contractante de a continua procedura, menținerea anulării licitației deschise sau finalizarea acesteia cu încheierea contractului ține strict de atribuțiile, necesitățile, responsabilitatea autorității contractante și analizele pertinente ale acesteia asupra situației de fapt pentru care poartă răspundere juridică.

Pe cale de consecință, SRL ”Esempla Systems” s-a adresat în instanța de judecată.

Admisibilitatea acțiunii de contencios administrativ.

1. Revendicările părții reclamante se circumscriu unei acțiuni în contestare susceptibile controlului judecătoresc în procedura contenciosului administrativ în lumina art. 206 alin. (1) lit. a) și art. 224 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ. Or, partea reclamantă pretinde contestarea deciziei nr. 03D-794-24 din 08 noiembrie 2024 adoptată de ANSC prin care s-a respins contestația depusă de SRL ”Esempla Systems”, precum și a deciziei din 01 octombrie 2024 adoptată de STISC prin care s-a anulat procedura de achiziție publică nr. MD-1724075288169 privind achiziția ”Servicii de dezvoltare a soluției complexe care include componentă tehnică și de program destinate creării cheilor publice și private, și creării, verificării, validării serviciilor de încredere. În accepțiunea art. 10-11 din Codul administrativ, actele contestate sunt defavorabile din perspectiva SRL ”Esempla Systems.

2. Competența jurisdicțională materială și teritorială aparține Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani).

3. Partea reclamantă a revendicat un drept subiectiv vătămat.

4. În virtutea art. 80 alin. (7), art. 86 alin. (12) din Legea privind achizițiile publice, prezentul litigiu este exceptat de la procedura prealabilă de tranșare a litigiului.

5. Corelând data comunicării deciziei cu data înaintării acțiunii în judecată, se constată încadrarea în termenul legal.

6. Nu există o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept; nu există o încheiere judecătorească prin care s-a dispus încetarea procesului în legătură cu faptul că reclamantul a renunțat la acțiune sau și-a retras acțiunea într-un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept sau că între parți s-a încheiat o tranzacție de împăcare; la aceeași sau la altă instanță de judecată nu se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri

de drept. La fel, acțiunea de contencios administrativ corespunde cerințelor prevăzute la art. 211 alin. (1) și (2) și art. 212 alin. (1) și a fost depusă de o persoană împuternicită.

În această ordine de idei, instanța constată cu certitudine că partea reclamantă a respectat rigorile de admisibilitate a prezentei acțiuni prevăzute la art. 207 din Codul administrativ.

Cadrul normativ general.

Conform **art. 7 din Codul administrativ**, autoritate publică se consideră orice structură organizatorică sau organ instituită/instituit prin lege sau printr-un alt act normativ, care acţionează în regim de putere publică în scopul realizării unui interes public.

În acord cu **art. 16 din Codul administrativ**, dreptul discreţionar al autorităţii publice reprezintă posibilitatea acesteia de a opta între mai multe soluţii posibile corespunzătoare scopului legii atunci când aplică o dispoziţie legală. Exercitarea dreptului discreţionar nu permite desfăşurarea unei activităţi administrative arbitrare.

Potrivit **art. 17 din Codul administrativ**, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Conform **art. 21 din Codul administrativ**, autorităţile publice şi instanţele de judecată competente trebuie să acţioneze în conformitate cu legea şi alte acte normative. Exercitarea atribuţiilor legale nu poate fi contrară scopului pentru care acestea au fost reglementate. Autorităţile publice şi instanţele de judecată competente nu pot dispune limitarea exercitării drepturilor şi a libertăţilor persoanelor decât în cazurile şi în condiţiile expres stabilite de lege.

În consonanță **cu art. 22 din Codul administrativ**, autorităţile publice şi instanţele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul şi volumul cercetărilor şi nu sunt legate nici de expunerile participanţilor, nici de cererile lor de reclamare a probelor. Faptele deja cunoscute autorităţilor publice sau instanţelor de judecată competente, faptele general notorii şi faptele prezumate în virtutea prevederilor legale nu necesită a fi probate, până la proba contrarie.

În corespundere cu **art. 23 din Codul administrativ**, autorităţile publice şi instanţele de judecată competente acţionează respectând principiul egalităţii şi nediscriminării. Autorităţile publice şi instanţele de judecată competente trebuie să trateze în mod egal persoanele aflate în situaţii similare. Orice diferenţă de tratament trebuie justificată în mod obiectiv. Atât în cadrul procedurii administrative, cât şi în cadrul procedurii de contencios administrativ sau ca rezultat al acestora, nicio persoană nu poate beneficia de privilegii, nu poate fi dezavantajată, lipsită de drepturi sau scutită de obligaţii pe motiv de rasă, origini familiale, sex, limbă, cetăţenie, apartenenţă etnică, religie, convingeri politice sau ideologice, educaţie, situaţie economică, condiţie socială.

Conform **art. 25 din Codul administrativ**, autorităţile publice şi instanţele de judecată competente trebuie să îşi exercite atribuţiile legale în mod imparţial, indiferent de propriile convingeri sau interesele persoanelor care le reprezintă.

În concordanţă cu **art. 31 din Codul administrativ**, actele administrative individuale şi operaţiunile administrative scrise trebuie să fie motivate.

Potrivit **art. 32 din Codul administrativ**, procedura administrativă se structurează astfel încât participanţii să poată înţelege fiecare etapă a procedurii. Dacă este necesară contribuţia unui participant, acestuia i se comunică neîntîrziat, într-un limbaj clar şi uşor de înţeles, acţiunile care trebuie întreprinse. În condiţiile legii, autorităţile publice trebuie să asigure participarea neîngrădită la procedura administrativă a persoanelor interesate.

Art. 34 din Codul administrativ prescrie că, autorităţile publice au obligaţia să contribuie şi să colaboreze în vederea realizării competenţelor ce le revin potrivit legii.

În conformitate cu **art. 38 din Codul administrativ**, înaintea fiecărei decizii judecătoreşti pe fond, participanţilor la proces li se oferă posibilitatea de a-şi expune punctul de vedere. Audierea poate fi făcută verbal sau în scris. Orice persoană are dreptul la judecarea cauzei în mod echitabil, în termen rezonabil, de către o instanţă de judecată independentă, imparţială şi instituită prin lege. În acest scop, instanţa de judecată este obligată să dispună toate măsurile permise de lege şi să asigure desfăşurarea cu celeritate a procesului.

În corespundere cu **art. 94 din Codul administrativ**, înainte de emiterea unui act administrativ individual defavorabil pentru un participant sau înainte de respingerea unui act administrativ individual favorabil, participantul are dreptul să fie audiat în legătură cu faptele şi circumstanţele relevante pentru actul ce urmează a fi emis. Audierea poate fi făcută verbal sau în scris.

Potrivit **art. 118 din Codul administrativ**, motivarea este operaţiunea administrativă prin care se expun considerentele care justifică emiterea unui act administrativ individual. În motivare se indică temeiurile esenţiale de drept şi de fapt pe care le-a luat în considerare autoritatea publică pentru decizia sa. Din motivarea deciziilor discreţionare trebuie să poată fi recunoscute şi punctele de vedere din care autoritatea publică a reieşit la exercitarea dreptului discreţionar. Motivarea trebuie să se refere şi la argumentele expuse în cadrul audierii.

Motivarea completă a unui act administrativ individual cuprinde:

a) motivarea în drept – temeiul legal pentru emiterea actului administrativ, inclusiv formele procedurale obligatorii pe care se bazează actul;

b) motivarea în fapt – oportunitatea emiterii actului administrativ, inclusiv modul de exercitare a dreptului discreţionar, dacă este cazul;

c) în cazul actelor administrative defavorabile – o descriere succintă a procedurii administrative care a stat la baza emiterii actului: investigaţii, probe, audieri, opinii ale participanţilor contrare conţinutului final al actului etc.

Motivarea completă este obligatorie, este parte integrantă a actului administrativ individual şi condiţionează legalitatea acestuia.

Motivarea nu este obligatorie în cazul în care:

a) autoritatea publică admite o petiţie în totalitate fără ca prin decizia de soluţionare a ei să fie afectate drepturile sau interesele legitime ale altor persoane;

b) acest lucru este prevăzut expres de lege; sau

c) autoritatea publică emite acte administrative individuale de acelaşi fel într-un număr mai mare sau automatizat şi, conform circumstanţelor de fapt ale cazului în parte, nu se cere o motivare.

În acord cu **art. 120 din Codul administrativ**, un act administrativ individual emis sau confirmat în scris trebuie să cuprindă:

a) numele/denumirea autorităţii publice care a emis actul administrativ;

b) numele colaboratorului autorităţii publice care a emis actul administrativ;

c) numele destinatarului actului administrativ;

d) data la care a fost emis actul administrativ;

e) decizia luată (partea dispozitivă a actului administrativ);

f) motivarea deciziei luate, inclusiv indicarea actelor normative pentru a căror punere în aplicare se emite actul administrativ;

g) decizia cu privire la cheltuieli;

h) informaţia cu privire la exercitarea căilor de atac;

i) semnătura colaboratorului autorităţii publice care a emis actul administrativ.

Prin derogare de la prevederile alin. (1) lit. b) şi i), în cazul unui act administrativ individual scris emis în mod automatizat, pot lipsi datele despre nume şi semnătură. Pentru indicarea conţinutului pot fi utilizate semne-cheie dacă, în baza explicaţiilor făcute în acest sens, persoana căreia îi este destinat actul administrativ sau care este afectată de acesta poate recunoaşte clar conţinutul actului administrativ.

Potrivit **art. 137 din Codul administrativ**, în exercitarea dreptului discreţionar atribuit, autorităţile publice trebuie să acţioneze cu bună-credinţă în limitele legal stabilite şi cu respectarea scopului pentru care le-a fost atribuit dreptul.

Dacă autoritatea publică poate decide discreţionar şi doar una din mai multe consecinţe juridice este legală, atunci dreptul discreţionar al autorităţii publice se reduce la alegerea consecinţei juridice/soluţiei legale.

Stările de fapt identice în esenţă se tratează identic. O tratare neidentică a două stări de fapt identice se admite numai dacă există un motiv obiectiv.

Dacă într-un caz autoritatea publică şi-a exercitat dreptul discreţionar într-un anumit mod, atunci în cazuri similare ea este obligată să îşi exercite dreptul discreţionar în acelaşi mod. Această regulă nu se aplică dacă autoritatea publică intenţionează să îşi schimbe în viitor practica de exercitare a dreptului discreţionar în cazuri similare.

În conformitate cu **art. 225 din Codul administrativ**, instanţa de judecată nu este competentă să se pronunţe asupra oportunităţii unui act administrativ.

Verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreţionar se limitează la faptul dacă autoritatea publică: a) şi-a exercitat dreptul discreţionar; b) a luat în considerare toate

faptele relevante; c) a respectat limitele legale ale dreptului discreţionar; d) şi-a exercitat dreptul discreţionar conform scopului acordat prin lege.

Cadrul normativ special.

Conform **art. 1 din Legea privind achiziţiile publice**,

Achiziţie publică – procurarea, prin intermediul unui contract de achiziţii publice, de bunuri, de lucrări sau servicii de către una sau mai multe autorităţi contractante de la operatorii economici selectaţi de acestea, indiferent dacă bunurile, lucrările sau serviciile sunt destinate sau nu unui scop public;

Contract de achiziţii publice – contract cu titlu oneros, încheiat în scris între unul sau mai mulţi operatori economici şi una sau mai multe autorităţi contractante, care are ca obiect achiziţia de bunuri, executarea de lucrări sau prestarea de servicii;

Documentaţie de atribuire – document care cuprinde cerinţele, criteriile, regulile şi alte informaţii necesare pentru a asigura operatorilor economici o informare completă, corectă şi explicită cu privire la cerinţele sau elementele achiziţiei, obiectul contractului şi modul de desfăşurare a procedurii de atribuire, inclusiv specificaţiile tehnice ori documentul descriptiv, condiţiile contractuale propuse, formatele de prezentare a documentelor de către ofertanţi/candidaţi, informaţiile privind obligaţiile generale aplicabile;

Grup de lucru – grup de specialişti în cadrul autorităţii contractante care realizează proceduri de achiziţie publică;

Lot – fiecare parte în care a fost separat obiectul achiziţiei publice pentru a adapta dimensiunea obiectului contractelor individuale rezultate astfel încît să corespundă mai bine necesităţilor autorităţii contractante, precum şi capacităţii întreprinderilor mici şi mijlocii, sau pe baze calitative, în conformitate cu diferitele meserii şi specializări implicate, pentru a adapta conţinutul contractelor individuale mai îndeaproape la sectoarele specializate ale întreprinderilor mici şi mijlocii sau în conformitate cu diferitele faze ulterioare ale proiectului;

Ofertant – operator economic care a prezentat o ofertă în cadrul procedurii de atribuire a contractului de achiziţii publice;

Ofertă – act juridic prin care operatorul economic îşi manifestă voinţa de a se angaja din punct de vedere juridic într-un contract de achiziţii publice. Oferta cuprinde propunerea financiară, propunerea tehnică, precum şi alte documente stabilite prin documentaţia de atribuire;

Ofertă inacceptabilă – ofertă prezentată de către ofertantul care nu are calificările necesare indicate în documentaţia descriptivă sau documentaţia de atribuire, precum şi ofertă al cărei preţ depăşeşte bugetul autorităţii contractante, stabilit şi documentat înainte de iniţierea procedurii de achiziţie publică;

Ofertă neadecvată – ofertă lipsită de relevanţă faţă de obiectul achiziţiei, care nu satisface, fără modificări substanţiale, necesităţile şi cerinţele indicate în documentaţia de atribuire;

Ofertă neconformă – ofertă care nu corespunde cerinţelor indicate în documentaţia descriptivă sau documentaţia de atribuire, care a fost primită cu întîrziere, care este rezultatul

unor acţiuni anticoncurenţiale sau de corupţie, stabilite în modul prevăzut de legislaţie, sau care a fost considerată de autoritatea contractantă ca fiind anormal de scăzută;

Operator economic – orice persoană fizică sau juridică, orice entitate publică sau asociaţie a acestor persoane şi/sau entităţi care furnizează bunuri, execută lucrări şi/sau prestează servicii pe piaţă;

Specificaţie tehnică:

a) în cazul contractelor de achiziţii publice de lucrări, ansamblul cerinţelor tehnice, cuprinse în special în documentaţia de atribuire, care definesc caracteristicile pe care trebuie să le aibă un material, un bun furnizat, astfel încât acesta să poată fi utilizat în scopul urmărit de autoritatea contractantă. Aceste caracteristici includ nivelurile de performanţă ecologică, proiectarea pentru toate tipurile de utilizări (inclusiv accesul pentru persoanele cu dizabilităţi) şi evaluarea conformităţii, performanţele, siguranţa sau dimensiunile, inclusiv procedurile pentru asigurarea calităţii, terminologia, simbolurile, testările şi metodele de testare, ambalarea, marcarea şi etichetarea, instrucţiunile de utilizare, precum şi metodele şi procesele de producţie în toate etapele ciclului de viaţă al lucrărilor. Caracteristicile includ, de asemenea, normele de proiectare şi calculare a costurilor, condiţiile de testare, de control şi de recepţie a lucrărilor, precum şi tehnicile sau metodele de construcţie şi toate celelalte condiţii cu caracter tehnic pe care autoritatea contractantă este în măsură să le prevadă, conform unor reglementări generale sau specifice, în ceea ce priveşte lucrările finalizate şi materialele sau componentele acestora;

b) în cazul contractelor de achiziţii publice de bunuri sau de servicii, o specificaţie menţionată într-un document pentru a defini caracteristicile pe care trebuie să le aibă un bun sau serviciu, precum nivelurile de calitate, nivelurile de performanţă ecologică, proiectarea pentru toate tipurile de utilizări (inclusiv accesul pentru persoanele cu dizabilităţi) şi evaluarea conformităţii, performanţele, utilizarea bunului, siguranţa sau dimensiunile acestuia, inclusiv cerinţele aplicabile bunului în ceea ce priveşte denumirea sub care este comercializat, terminologia, simbolurile, testările şi metodele de testare, ambalarea, marcarea şi etichetarea, instrucţiunile de utilizare, procesele şi metodele de producţie în toate etapele ciclului de viaţă al bunului sau al serviciului, precum şi procedurile de evaluare a conformităţii;

În acord cu **art. 7 din Legea privind achiziţiile publice**, reglementarea relaţiilor privind achiziţiile publice se efectuează în baza următoarelor principii:

a) utilizarea eficientă a banilor publici şi minimizarea riscurilor autorităţilor contractante;

b) transparenţa achiziţiilor publice;

c) asigurarea concurenţei şi combaterea practicilor anticoncurenţiale în domeniul achiziţiilor publice;

d) protecţia mediului şi promovarea unei dezvoltări durabile prin intermediul achiziţiilor publice;

e) menţinerea ordinii publice, bunelor moravuri şi siguranţei publice, ocrotirea sănătăţii, protejarea vieţii oamenilor, florei şi faunei;

f) liberalizarea şi extinderea comerţului internaţional;

g) libera circulaţie a mărfurilor, libertatea de stabilire şi de prestare a serviciilor;

h) tratament egal, imparţialitate, nediscriminare în privinţa tuturor ofertanţilor şi operatorilor economici;

i) proporţionalitate;

j) recunoaştere reciprocă;

k) asumarea răspunderii în cadrul procedurilor de achiziţie publică.

Conform **art. 13 alin. (4)-(7) din Legea privind achiziţiile publice**, prin hotărâre de Guvern, drept autorităţi contractante pot fi calificate şi alte persoane juridice care au obligaţia de a efectua achiziţii publice, conform prezentei legi, în cazul în care activitatea acestora se desfăşoară pe pieţe în care concurenţa este exclusă prin act normativ sau administrativ ori în virtutea existenţei unei poziţii dominante pe piaţă.

Orice altă entitate care nu întruneşte cumulativ cerinţele specificate la alin. (2) poate fi calificată autoritate contractantă, la dorinţa sau la decizia organelor de conducere competente, cu condiţia efectuării achiziţiilor în strictă conformitate cu prezenta lege.

Autoritate contractantă este şi autoritatea centrală de achiziţie, desemnată de Guvern pentru organizarea şi desfăşurarea centralizată a procedurilor de achiziţie publică în scopul satisfacerii unor necesităţi de aceleaşi bunuri, lucrări sau servicii ale mai multor autorităţi contractante, care foloseşte doar mijloace electronice de comunicare, cu excepţia cazurilor prevăzute la art.33.

Se consideră că autorităţile contractante care achiziţionează bunuri, lucrări şi servicii prin intermediul unei autorităţi centrale de achiziţie, în sensul alin. (6), au respectat prevederile prezentei legi în măsura în care şi autoritatea centrală de achiziţie în cauză le-a respectat.

În conformitate cu **art. 14 din Legea privind achiziţiile publice**, autoritatea contractantă îşi exercită atribuţiile prin intermediul unui grup de lucru, creat în acest scop din funcţionari şi specialişti cu experienţă profesională în domeniul achiziţiilor publice, din cadrul autorităţii contractante, în limitele personalului scriptic. În funcţie de obiectul achiziţiei, autoritatea contractantă poate crea unul sau mai multe grupuri de lucru.

Autoritatea contractantă are dreptul să apeleze la furnizori de servicii de achiziţie sau la autoritatea centrală de achiziţie în scopul pregătirii şi administrării procedurilor de achiziţie publică în numele şi în beneficiul autorităţii contractante, conform procedurilor prevăzute de prezenta lege. Furnizorul de servicii de achiziţie respectă în mod corespunzător prevederile alin. (5)–(7) în numele autorităţii contractante.

Furnizorii de servicii de achiziţie îşi desfăşoară activitatea conform prevederilor prezentei legi şi ale regulamentului aprobat de Guvern.

Autoritatea contractantă are dreptul să delege atribuţiile prevăzute la art. 15 alin. (1) specialistului certificat în domeniul achiziţiilor publice din cadrul autorităţii contractante doar pentru procedurile de achiziţii publice prin cererea ofertelor de preţuri, fără publicarea prealabilă a unui anunţ de participare, şi prin cataloagele electronice. În acest caz, prevederile alin. (5)–(8) nu se aplică.

Autoritatea contractantă include obligatoriu în componenţa grupului de lucru reprezentanţi ai societăţii civile în cazul în care a fost depusă o cerere scrisă în acest sens cu două zile până la data-limită de depunere a ofertelor, dar aceştia nu pot constitui mai mult de o treime din

componenţa totală a grupului. Reprezentanţii societăţii civile incluşi în grupul de lucru au drept de vot consultativ sau dreptul la opinie separată, care se expune în actul deliberativ al grupului respectiv.

Includerea reprezentanţilor societăţii civile în componenţa grupului de lucru se realizează pentru fiecare procedură de achiziţie în parte.

Autoritatea contractantă asigură evidenţa strictă a cererilor parvenite de la societatea civilă. În cazul în care sunt depuse mai multe cereri decât numărul admis în raport cu numărul de membri cu drept de vot deliberativ, solicitanţii pentru a fi incluşi în componenţa grupului de lucru sunt desemnaţi prin tragere la sorţi.

La decizia autorităţii contractante se admite includerea reprezentanţilor societăţii civile în componenţa grupului de lucru fără plafonarea prevăzută la alin. (5).

Autoritatea contractantă este responsabilă de executarea şi gestionarea contractelor de achiziţii publice în termenele şi condiţiile prevăzute de acestea.

Autoritatea contractantă este în drept să atragă, în caz de necesitate, în componenţa grupului de lucru, în calitate de consultanţi, specialişti şi experţi din domeniul în care se efectuează achiziţia. În cazuri expres prevăzute de legislaţie, specialiştii şi experţii sunt atraşi în grupul de lucru cu drept de vot.

Potrivit **art. 26 din Legea privind achizițiile publice**, fără a aduce atingere dispoziţiilor legale sau administrative privind preţul anumitor bunuri ori remunerarea anumitor servicii, autoritatea contractantă atribuie contractul de achiziţii publice/acordul-cadru ofertantului care a depus oferta cea mai avantajoasă din punct de vedere economic.

În sensul prevederilor alin. (1), autoritatea contractantă stabileşte oferta cea mai avantajoasă din punct de vedere economic pe baza criteriului de atribuire şi a factorilor de evaluare prevăzuţi în documentaţia de atribuire.

Pentru determinarea celei mai avantajoase oferte din punct de vedere economic în conformitate cu prevederile alin. (2), autoritatea contractantă are dreptul de a aplica unul dintre următoarele criterii de atribuire:

a) preţul cel mai scăzut;

b) costul cel mai scăzut;

c) cel mai bun raport calitate-preţ;

d) cel mai bun raport calitate-cost.

În sensul alin. (3) lit. b), costul cel mai scăzut se determină pe considerente de rentabilitate, utilizând factori precum calcularea costurilor pe ciclul de viaţă.

În sensul alin. (3) lit. c), criteriul de atribuire cel mai bun raport calitate-preţ include, de regulă, un element de preţ sau de cost. În situaţia în care autoritatea contractantă iniţiază o procedură de achiziţie publică cu buget fix, în care elementul de preţ sau de cost este un preţ sau cost fix, factorii de evaluare se referă numai la aspecte calitative ale bunurilor, lucrărilor sau serviciilor care fac obiectul achiziţiei.

În sensul alin. (3) lit. c) şi d), cel mai bun raport calitate-preţ/calitate-cost se determină pe baza unor factori de evaluare care includ aspecte calitative, de mediu şi/sau sociale în legătură cu obiectul contractului de achiziţii publice/acordului-cadru.

Factorii de evaluare prevăzuţi la alin. (6) includ:

a) calitatea, inclusiv avantajele tehnice, caracteristicile estetice şi funcţionale, accesibilitatea, conceptul de proiectare pentru toţi utilizatorii, caracteristicile sociale, de mediu şi inovatoare, precum şi comercializarea şi condiţiile acesteia;

b) organizarea, calificarea şi experienţa personalului desemnat pentru executarea contractului, în cazul în care calitatea personalului desemnat are un impact semnificativ asupra nivelului calitativ de executare a contractului;

c) serviciile postvînzare, asistenţa tehnică şi condiţiile de livrare, cum ar fi data livrării, procesul de livrare şi termenul de livrare sau de finalizare.

Factorii de evaluare prevăzuţi la alin. (6) au legătură directă cu obiectul contractului de achiziţii publice/acordului-cadru atunci când se referă în orice mod la bunurile, lucrările sau serviciile care urmează a fi furnizate/executate/prestate în temeiul contractului de achiziţii publice/acordului-cadru şi în orice stadiu al ciclului lor de viaţă, chiar dacă aceşti factori nu fac parte din substanţa materială a bunurilor, lucrărilor sau serviciilor respective.

În sensul dispoziţiilor alin. (8), autoritatea contractantă are dreptul să ia în calcul factori de evaluare în legătură cu:

a) procesul specific de producţie, furnizare sau comercializare a bunurilor, lucrărilor sau serviciilor;

b) un proces specific pentru un alt stadiu al ciclului de viaţă al bunurilor, lucrărilor sau serviciilor.

Autoritatea contractantă precizează în documentaţia de atribuire ponderea relativă pe care o acordă fiecărui factor de evaluare, precum şi algoritmul de calcul sau metodologia concretă de punctare care se aplică pentru determinarea celei mai avantajoase oferte din punct de vedere economic, cu excepţia cazului în care oferta cea mai avantajoasă din punct de vedere economic este determinată prin aplicarea criteriului cel mai scăzut preţ.

Ponderile relative prevăzute la alin.(10) pot fi acordate prin raportare la intervale valorice.

În cazul aplicării criteriilor de atribuire prevăzute la alin.(3) lit.c) şi d), ponderea minimă pe care elementul de preţ o are în cadrul criteriului de atribuire a contractului de achiziţii publice/acordului-cadru este:

a) pentru contractele de achiziţii publice de bunuri – 60%;

b) pentru contractele de achiziţii publice de lucrări – 80%;

c) pentru contractele de achiziţii publice de servicii – 40%.

În cazul aplicării criteriilor de atribuire prevăzute la alin. (3) lit. c) şi d), oferta stabilită ca fiind câştigătoare este cea care întruneşte punctajul cel mai mare rezultat din aplicarea unui sistem de factori de evaluare pentru care se stabilesc ponderi.

În cazul în care stabilirea unei ponderi nu este posibilă din motive obiective, autoritatea contractantă indică factorii de evaluare în ordinea descrescătoare a importanţei.

Autoritatea contractantă nu are dreptul de a utiliza factori de evaluare care să conducă la o libertate de apreciere nelimitată.

În sensul alin. (15), factorii de evaluare utilizaţi de autoritatea contractantă trebuie să asigure o concurenţă reală între operatorii economici şi să fie însoţiţi de prevederi care să permită verificarea efectivă a informaţiilor furnizate de către ofertanţi în scopul aplicării factorilor de evaluare.

Atunci când consideră necesar, autoritatea contractantă verifică exactitatea informaţiilor şi a dovezilor furnizate de ofertanţi, asigurând, totodată, respectarea principiilor tratamentului egal, imparţialităţii şi nediscriminării în privinţa tuturor ofertanţilor.

În cazul în care două sau mai multe oferte sunt echivalente, autoritatea contractantă aplică un criteriu de atribuire suplimentar, fapt care este menţionat explicit în anunţul de participare.

În corespundere cu **art. 37 din Legea privind achiziţiile publice**, specificaţiile tehnice ale bunurilor, lucrărilor şi serviciilor solicitate de autoritatea contractantă vor reprezenta o descriere exactă şi completă a obiectului achiziţiei, astfel încât fiecare cerinţă şi criteriu, stabilite de autoritatea contractantă, să fie îndeplinite.

Specificaţiile tehnice pot descrie şi caracteristici referitoare la procesul sau metoda specifică de producţie sau de execuţie a lucrărilor, furnizare a bunurilor sau prestare a serviciilor solicitate sau la un proces specific pentru o altă etapă a ciclului de viaţă al acestora chiar şi în cazul în care astfel de factori nu fac parte din substanţa lor materială, cu condiţia să aibă legătură cu obiectul contractului şi să fie proporţionale cu valoarea şi obiectivele acestuia.

Specificaţiile tehnice pot preciza totodată dacă este necesar transferul drepturilor de proprietate intelectuală.

Specificaţiile tehnice ale obiectului achiziţiei trebuie să corespundă cerinţelor autorităţii contractante privind calitatea, eficienţa, testarea, securitatea, dimensiunile, simbolurile, terminologia, ambalajul, modul de transportare, marcarea, etichetarea, procesele şi metodele de producere, precum şi procedeele de determinare a conformităţii lui cu cerinţele din documentaţia de atribuire.

La redactarea specificaţiilor tehnice, proiectelor, desenelor tehnice, schiţelor şi descrierilor, autoritatea contractantă efectuează descrierea fizică a bunurilor, lucrărilor sau serviciilor solicitate doar în cazurile în care nu este posibilă descrierea performanţelor şi/sau a cerinţelor funcţionale.

Specificaţiile tehnice nu vor face referinţă la o anumită marcă comercială sau la un anumit agent economic, la un brevet, o schiţă sau un tip de bunuri, de lucrări şi de servicii, nu vor indica o origine concretă, un producător sau un operator economic concret. În cazul în care nu există un mod suficient de exact de expunere a cerinţelor faţă de achiziţie, iar o astfel de referinţă este inevitabilă, caracteristicile vor include cuvintele ”sau echivalentul”.

Specificaţiile tehnice se vor baza pe standardele naţionale şi internaţionale, pe reglementările tehnice şi normativele naţionale, după caz.

Specificaţiile tehnice se definesc astfel încât să corespundă, atunci când este posibil, necesităţilor/exigenţelor oricărui utilizator, inclusiv ale persoanelor cu dizabilităţi.

Specificaţiile tehnice trebuie să permită oricărui ofertant accesul egal la procedura de atribuire şi nu trebuie să aibă ca efect introducerea unor obstacole nejustificate de natură să restrângă concurenţa între operatorii economici.

Fără a aduce atingere normelor tehnice obligatorii la nivel naţional, în măsura în care sunt compatibile cu reglementările internaţionale, specificaţiile tehnice se formulează în unul din următoarele moduri:

a) în termeni de performanţă sau de cerinţe funcţionale, incluzând caracteristici de mediu, cu condiţia ca parametrii să fie suficient de exacţi pentru ca ofertanţii să poată stabili obiectul contractului şi pentru ca autorităţile contractante să poată atribui contractul;

b) făcând trimitere la specificaţii tehnice şi, în ordinea preferinţei, la standardele naţionale care transpun standarde europene, la evaluări tehnice naţionale/europene, specificaţii tehnice comune, standarde internaţionale, alte sisteme de referinţă tehnice instituite de către organismele de standardizare naţionale/europene sau – în lipsa oricăror dintre acestea – la standarde naţionale, la agremente tehnice naţionale sau specificaţii tehnice naţionale referitoare la proiectarea, calcularea şi execuţia lucrărilor şi la utilizarea bunurilor; fiecare trimitere este însoţită de menţiunea ”sau echivalent”;

c) în termeni de performanţă sau de cerinţe funcţionale prevăzute la lit. a), făcând trimitere la specificaţiile tehnice menţionate la lit. b) ca mijloc de prezumţie a conformităţii cu respectivele performanţe sau cerinţe funcţionale;

d) făcând trimitere la specificaţiile tehnice menţionate la lit. b) pentru unele caracteristici şi făcând trimitere la performanţele sau cerinţele funcţionale menţionate la lit. a) pentru alte caracteristici.

În cazul în care o autoritate contractantă utilizează opţiunea prevăzută la alin. (10) lit. a) de a formula specificaţiile tehnice în termeni de performanţă sau cerinţe funcţionale, aceasta nu respinge o ofertă de bunuri, lucrări sau servicii conforme cu un standard naţional care transpune un standard european, cu un agrement tehnic european, cu o specificaţie tehnică comună, cu un standard internaţional sau cu un sistem tehnic de referinţă elaborat de un organism european de standardizare, dacă aceste specificaţii vizează performanţele sau cerinţele funcţionale pe care le-a impus autoritatea respectivă.

În cazul în care autoritatea contractantă defineşte specificaţiile tehnice din caietul de sarcini prin precizarea performanţelor şi/sau cerinţelor funcţionale solicitate, nicio ofertă nu poate fi respinsă dacă ofertantul demonstrează, prin orice mijloc adecvat, că bunurile, lucrările sau serviciile oferite asigură îndeplinirea performanţelor sau cerinţelor funcţionale solicitate deoarece sunt conforme cu:

a) un standard naţional/european:

b) o omologare tehnică naţională/europeană;

c) o specificaţie tehnică comună;

d) un standard internaţional;

e) alte reglementări tehnice elaborate de organismele de standardizare europene.

Un mijloc adecvat de a dovedi conformitatea cu specificaţiile tehnice solicitate îl poate reprezenta dosarul tehnic al producătorului sau un raport de încercare/testare emis de un organism recunoscut, cum ar fi, după caz, un laborator neutru de încercări şi calibrare sau un organism de certificare şi inspecţie care asigură respectarea standardelor naţionale/europene aplicabile. Autoritatea contractantă are obligaţia de a accepta certificate emise de organisme recunoscute în oricare dintre statele membre ale Uniunii Europene.

Autoritatea contractantă are dreptul de a impune în documentaţia de atribuire, în măsura în care acestea sunt compatibile cu dreptul comunitar, condiţii speciale de îndeplinire a contractului, prin care se urmăreşte obţinerea unor efecte de ordin social sau în legătură cu protecţia mediului şi promovarea dezvoltării durabile.

În cazul în care intenţionează să achiziţioneze bunuri, lucrări sau servicii cu anumite caracteristici de mediu, sociale sau de altă natură, autoritatea contractantă are dreptul să solicite în specificaţiile tehnice, criteriile de atribuire sau condiţiile de executare a contractului o etichetă specifică drept dovadă că bunurile, lucrările sau serviciile corespund cerinţelor solicitate, dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiţii:

a) cerinţele de etichetare se referă numai la criterii care sunt legate de obiectul contractului şi sunt adecvate pentru a defini caracteristicile lucrărilor, bunurilor sau serviciilor care fac obiectul contractului;

b) cerinţele de etichetare se bazează pe criterii nediscriminatorii şi verificabile în mod obiectiv;

c) etichetele sunt create printr-o procedură deschisă şi transparentă, în cadrul căreia au dreptul să participe toate părţile interesate, inclusiv organisme guvernamentale, consumatori, parteneri sociali, producători, distribuitori şi organizaţii neguvernamentale;

d) etichetele sunt accesibile tuturor părţilor interesate;

e) cerinţele de etichetare sunt stabilite de o parte terţă asupra căreia operatorul economic care solicită acordarea etichetei nu exercită o influenţă decisivă.

În cazul în care nu impune ca bunurile, lucrările sau serviciile să îndeplinească toate cerinţele de etichetare, autoritatea contractantă precizează cerinţele de etichetare la care se face trimitere.

Autoritatea contractantă care impune o etichetă specifică acceptă toate etichetele care confirmă că bunurile, lucrările sau serviciile îndeplinesc cerinţe echivalente.

În cazul în care operatorul economic demonstrează că, din motive care nu îi sunt imputabile, nu are nicio posibilitate de a obţine eticheta specifică indicată de autoritatea contractantă sau o etichetă echivalentă în termenele stabilite, autoritatea contractantă acceptă şi alte mijloace de probă adecvate, care includ un dosar tehnic al fabricantului, cu condiţia ca operatorul economic în cauză să demonstreze că bunurile, lucrările sau serviciile pe care urmează să le furnizeze/ execute/presteze îndeplinesc cerinţele de etichetare specifice sau cerinţele specifice indicate de autoritatea contractantă.

În cazul în care o etichetă îndeplineşte condiţiile prevăzute la alin. (15) lit. b)–e), dar stabileşte şi cerinţe care nu sunt legate de obiectul contractului, autoritatea contractantă nu

solicită eticheta respectivă, dar defineşte specificaţiile tehnice prin referire la specificaţiile detaliate ale etichetei respective sau, dacă este necesar, la părţile acestora care sunt legate de obiectul contractului şi sunt adecvate pentru a defini caracteristicile obiectului contractului.

Conform **art. 40 din Legea privind achiziţiile publice**, autoritatea contractantă are obligaţia de a stabili în documentaţia de atribuire orice cerinţă, criteriu, regulă şi alte informaţii necesare pentru a asigura ofertantului/candidatului o informare completă, corectă şi explicită cu privire la modul de aplicare a procedurii de atribuire.

Documentaţia de atribuire se întocmeşte şi se publică în limba de stat.

Documentaţia de atribuire poate fi întocmită şi în una din limbile de circulaţie internaţională în cazul în care:

a) natura bunurilor, lucrărilor şi serviciilor solicitate impune atragerea de operatori economici străini, resurse, tehnologii străine, prestarea de servicii de expertiză sau antrenarea de concurenţi străini;

b) valoarea estimată a bunurilor, lucrărilor şi serviciilor solicitate depăşeşte pragurile prevăzute la art. 2 alin. (3).

Ofertele se prezintă în limba specificată în documentaţia de atribuire. Orice operator economic are dreptul să facă referinţe la documentaţia de atribuire şi să-şi formuleze cerinţele în limba în care a prezentat oferta.

În corespundere cu **art. 69 din Legea privind achiziţiile publice**, examinarea, evaluarea şi compararea ofertelor se efectuează fără participarea ofertanţilor şi a altor persoane neautorizate.

Autoritatea contractantă stabileşte oferta/ofertele câştigătoare aplicînd criteriul de atribuire şi factorii de evaluare prevăzuţi în documentaţia de atribuire.

La etapa examinării, evaluării şi comparării ofertelor, autoritatea contractantă are dreptul să solicite ofertantului doar explicaţii scrise asupra ofertei sale, dacă informaţiile şi documentele prezentate sunt incomplete, sau, după caz, documentele justificative aferente DUAE.

Autoritatea contractantă nu va admite modificări ale ofertei, inclusiv ale preţului ei, ce ar face ca oferta să corespundă unor cerinţe cărora iniţial nu le corespundea.

Autoritatea contractantă are dreptul să considere oferta conformă dacă aceasta conţine abateri neînsemnate de la prevederile documentaţiei de atribuire, erori sau omiteri ce pot fi înlăturate fără a afecta esenţa ei. Orice deviere de acest fel se exprimă cantitativ, în măsura în care este posibil, şi se ia în considerare la evaluarea şi compararea ofertelor.

Autoritatea contractantă nu acceptă oferta în cazul în care:

a) ofertantul nu îndeplineşte cerinţele de calificare şi selecţie;

b) oferta nu corespunde cerinţelor expuse în documentaţia de atribuire;

c) oferta financiară nu are un preţ fixat;

d) oferta este anormal de scăzută potrivit art.70;

e) s-a constatat comiterea unor acte de corupţie, acte conexe actelor de corupţie sau fapte coruptibile confirmate prin hotărâre definitivă a instanţei de judecată.

Pentru evaluarea ofertelor exprimate în diferite valute, valoarea acestora se recalculează în valuta naţională sau o altă valută, dacă acest lucru este prevăzut de legislaţie sau documentaţia de atribuire, conform cursului stabilit în documentaţia de atribuire.

Până la finalizarea evaluării autoritatea contractantă nu divulgă ofertanţilor sau altor persoane neimplicate oficial în procedura de atribuire informaţii privind examinarea, evaluarea şi compararea ofertelor.

Evaluarea ofertelor se finalizează odată cu adoptarea deciziei de atribuire a contractului de achiziţii publice/acordului-cadru sau anularea procedurii de atribuire.

Decizia de atribuire a contractului de achiziţii publice/acordului-cadru sau de anulare a procedurii de atribuire se expediază Agenţiei Achiziţii Publice nu mai tîrziu de data informării despre rezultatele procedurii de atribuire prevăzută la art.31 alin.(1).

După adoptarea deciziei de atribuire, dar până la intrarea în vigoare a contractului de achiziţii publice/acordului-cadru, autoritatea contractantă are dreptul de a anula din motive întemeiate decizia de atribuire cu reluarea procedurii de evaluare. Se consideră motive întemeiate cazurile în care situaţiile indicate la alin. (6) lit. a), b) şi e) au fost stabilite ulterior adoptării deciziei de atribuire.

În concordanță cu **art. 71 din Legea privind achizițiile publice**, autoritatea contractantă, din proprie iniţiativă, anulează procedura de atribuire a contractului de achiziţii publice, dacă ia această decizie înainte de data transmiterii comunicării privind rezultatul aplicării procedurii de achiziţie publică, în următoarele cazuri:

a) nu a fost depusă nicio ofertă;

b) numărul de ofertanţi/candidaţi care întrunesc cerinţele de calificare şi selecţie este mai mic decât numărul minim prevăzut pentru fiecare procedură, iar autoritatea nu a optat, conform prevederilor specifice, pentru continuarea procedurii de atribuire;

c) niciunul dintre ofertanţi nu a întrunit condiţiile de calificare prevăzute în documentaţia de atribuire;

d) au fost depuse numai oferte care:

– sunt neadecvate, inacceptabile sau neconforme;

– sunt prezentate după data-limită de depunere a ofertelor;

– nu au fost elaborate şi prezentate în conformitate cu cerinţele cuprinse în documentaţia de atribuire;

– conţin, în propunerea financiară, preţuri care nu sunt un rezultat al liberei concurenţe şi care nu sunt justificate temeinic;

– conţin propuneri referitoare la clauzele contractuale, propuneri care sunt, în mod evident, dezavantajoase pentru autoritatea contractantă;

– depăşesc cu 30% valoarea estimată a achiziţiei, calculată conform prezentei legi;

– au o valoare ce depăşeşte pragul prevăzut de prezenta lege pentru procedura de achiziţie publică desfăşurată;

– prin valoarea inclusă în propunerea financiară, depăşesc valoarea fondurilor alocate pentru îndeplinirea contractului de achiziţii publice;

e) s-a constatat comiterea unui act de corupţie, unor acte conexe actelor de corupţie sau fapte coruptibile confirmate prin hotărâre definitivă a instanţei de judecată;

f) ofertele depuse, deşi pot fi luate în considerare, nu pot fi comparate din cauza modului neuniform de abordare a soluţiilor tehnice şi/sau financiare;

g) există abateri grave de la prevederile legale care afectează rezultatul procedurii de atribuire sau face imposibilă încheierea contractului. Prin abateri grave de la prevederile legale se înţelege faptul că pe parcursul analizei, evaluării şi/sau finalizării procedurii de atribuire se constată erori sau omisiuni, autoritatea contractantă aflându-se în imposibilitatea de a adopta măsuri corective fără ca acestea să conducă la încălcarea principiilor prevăzute la art.7.

După data transmiterii comunicării privind rezultatul aplicării procedurii de achiziţie publică, anularea procedurii, în cazurile prevăzute la alin. (1), se efectuează doar de către Agenţia Naţională pentru Soluţionarea Contestaţiilor, inclusiv în cazul în care a fost depusă o ofertă după data-limită de depunere a ofertelor, iar imposibilitatea depunerii în termen se datorează exclusiv acţiunilor sau inacţiunilor autorităţii contractante.

Decizia de anulare a procedurii de achiziţie publică nu generează vreo obligaţie a autorităţii contractante sau a Agenţiei Naţionale pentru Soluţionarea Contestaţiilor faţă de participanţii la procedura respectivă, cu excepţia returnării garanţiei pentru ofertă şi a garanţiei de bună execuţie a contractului.

Autoritatea contractantă are obligaţia de a comunica în scris tuturor participanţilor la procedura de achiziţie publică, în cel mult 3 zile de la data anulării procedurii, atât încetarea obligaţiilor pe care aceştia şi le-au creat prin depunerea de oferte, cât şi motivul anulării.

În concordanță cu art. 72 și art. 74 din Legea privind achizițiile publice, contractul de achiziţii publice se atribuie în temeiul următoarelor principii:

a) respectarea legii, ordinii de drept, bunelor moravuri şi eticii profesionale;

b) selectarea ofertei celei mai avantajoase;

c) asigurarea protecţiei mediului şi susţinerea programelor sociale în procesul executării contractului.

Contractul de achiziţii publice se încheie conform procedurilor de achiziţie publică prevăzute de prezenta lege, pentru întreaga sumă atribuită unei achiziţii pe an, în temeiul planului de achiziţie şi în limita alocaţiilor aprobate.

Înştiinţarea ofertantului câştigător şi încheierea contractului de achiziţii publice se efectuează în conformitate cu art. 31.

Ofertanţii sunt informaţi, la momentul solicitării ofertelor, despre condiţiile de încheiere a contractului de achiziţii publice.

Se interzice, la momentul încheierii contractului de achiziţii publice, modificarea unor elemente ale ofertei câştigătoare, impunerea de noi cerinţe ofertantului cîştigător sau implicarea oricărui alt ofertant decât cel care a prezentat oferta cea mai avantajoasă.

Termenul de executare a contractului de achiziţii publice se stabileşte în documentaţia de atribuire şi ulterior se transpune în contract, având în vedere necesităţile rezonabile ale autorităţii contractante. Acesta se va calcula luând în considerare complexitatea achiziţiei preconizate,

cantitatea subcontractată anticipat şi timpul real solicitat pentru producerea, stocarea şi transportarea bunurilor de la punctele de furnizare sau pentru prestarea serviciilor.

Condiţiile de executare a contractului de achiziţii publice nu vor cuprinde clauze, direct sau indirect, discriminatorii.

Contractul de achiziţii publice şi/sau acordul-cadru se încheie între autoritatea contractantă şi ofertantul/ofertanţii a căror ofertă a fost desemnată câştigătoare.

Contractul de achiziţii publice/acordul-cadru pentru care sursele financiare se alocă din bugetul de stat/bugetul local se înregistrează obligatoriu la una din trezoreriile regionale ale Ministerului Finanţelor şi intră în vigoare la data înregistrării sau la o altă dată ulterioară prevăzută de acesta după înregistrare la una din trezoreriile regionale ale Ministerului Finanţelor.

Contractul de achiziţii publice/acordul-cadru pentru care gestionarea surselor financiare nu se efectuează prin intermediul sistemului trezorerial intră în vigoare la data semnării sau la o altă dată ulterioară indicată în acesta, cu condiţia expirării termenelor de aşteptare prevăzute la art. 31.

Conform **art. 80 alin. (7)-(8) din Legea privind achiziţiile publice**, Agenţia Naţională pentru Soluţionarea Contestaţiilor este independentă şi nu poate fi subordonată niciunei alte autorităţi sau instituţii publice, avînd obligaţia de a apăra drepturile şi interesele legitime ale tuturor părţilor implicate în contestaţiile trimise spre soluţionare fără nicio privilegiere sau discriminare. Deciziile Agenţiei Naţionale pentru Soluţionarea Contestaţiilor pot fi contestate în instanţa de judecată.

Agenţia Naţională pentru Soluţionarea Contestaţiilor este apolitică, nu sprijină şi nu acordă asistenţă niciunui partid politic.

În unison cu prevederile **art. 84-88 din Legea privind achiziţiile publice**, Agenţia Naţională pentru Soluţionarea Contestaţiilor este competentă să soluţioneze contestaţiile cu privire la procedurile de achiziţie publică potrivit regulamentului de organizare şi funcţionare a acesteia.

În exercitarea atribuţiilor sale, Agenţia Naţională pentru Soluţionarea Contestaţiilor adoptă decizii.

Procedura de examinare a contestaţiilor se desfăşoară cu respectarea principiilor legalităţii, celerităţii, contradictorialităţii şi a dreptului la apărare.

În vederea soluţionării contestaţiei, Agenţia Naţională pentru Soluţionarea Contestaţiilor poate solicita punctul de vedere al autorităţii contractante pe marginea acesteia.

În termen de o zi lucrătoare de la primirea solicitării menţionate la alin.(4), autoritatea contractantă are obligaţia să îi înştiinţeze despre aceasta şi pe ceilalţi participanţi la procedura de atribuire. Înştiinţarea trebuie să fie însoţită de o copie a contestaţiei respective.

Toate notificările sau comunicările actelor procedurale se fac cu confirmare de primire.

Contestaţiile formulate în cadrul aceleiaşi proceduri de atribuire pot fi conexate de către Agenţia Naţională pentru Soluţionarea Contestaţiilor pentru a se pronunţa o soluţie unitară.

Până la soluţionarea contestaţiei de către Agenţia Naţională pentru Soluţionarea Contestaţiilor, participanţii la aceeaşi procedură de atribuire se pot asocia la contestaţie printr-o contestaţie proprie care trebuie să conţină toate elementele prevăzute la art. 83 alin. (4).

Autoritatea contractantă are obligaţia de a transmite Agenţiei Naţionale pentru Soluţionarea Contestaţiilor punctul său de vedere asupra contestaţiei în termen de cel mult 5 zile lucrătoare de la data primirii unei astfel de solicitări, însoţit de orice alte documente considerate edificatoare, precum şi dosarul achiziţiei publice, cu excepţia anunţurilor publicate în SIA ”RSAP” şi a documentaţiei de atribuire, atunci când aceasta este disponibilă şi poate fi descărcată direct din internet. Lipsa punctului de vedere al autorităţii contractante nu împiedică soluţionarea contestaţiei.

Autoritatea contractantă va notifica punctul său de vedere şi contestatorului în termenul prevăzut la alin. (9).

În vederea soluţionării contestaţiei, Agenţia Naţională pentru Soluţionarea Contestaţiilor are dreptul de a solicita lămuriri părţilor, de a administra probe şi de a solicita orice alte date/documente în măsura în care acestea sunt relevante în raport cu obiectul contestaţiei. De asemenea, Agenţia Naţională pentru Soluţionarea Contestaţiilor are dreptul de a solicita orice date necesare pentru soluţionarea contestaţiei şi de la alte persoane fizice sau juridice.

Aplicarea prevederilor alin. (1) nu trebuie să conducă la depăşirea termenului de soluţionare a contestaţiei prevăzut la alin. (17).

Autoritatea contractantă are obligaţia de a răspunde la orice solicitare a Agenţiei Naţionale pentru Soluţionarea Contestaţiilor şi de a-i transmite acesteia orice alte documente decât cele menţionate la art. 84 alin. (9), care prezintă relevanţă pentru soluţionarea contestaţiei, într-un termen care nu poate depăşi 5 zile lucrătoare de la data primirii solicitării.

Agenţia Naţională pentru Soluţionarea Contestaţiilor poate desemna un expert independent pentru lămurirea unor aspecte de natură tehnică sau financiară. Durata efectuării expertizei trebuie să se încadreze în termenul prevăzut pentru soluţionarea contestaţiei de către Agenţia Naţională pentru Soluţionarea Contestaţiilor. Costul expertizei va fi suportat de partea care a formulat cererea de efectuare a acesteia.

Consilierii îşi desfăşoară activitatea în complete formate din trei membri. Pentru buna funcţionare a acestora, fiecărui complet îi va fi repartizat, din cadrul subdiviziunilor corespunzătoare ale Agenţiei Naţionale pentru Soluţionarea Contestaţiilor, cel puţin un jurist şi un consultant responsabil de lucrările de secretariat.

Componenţa completelor, inclusiv preşedinţii, se aprobă prin ordinul directorului general al Agenţiei pentru o perioadă determinată. Aceeaşi componenţă a completului, inclusiv preşedintele, poate fi păstrată pentru nu mai mult de două perioade consecutive.

Şedinţele completelor sunt conduse de către preşedinţii acestora şi consemnate în procesul-verbal, semnat de către toţi membrii.

Şedinţele completelor sunt deliberative cu prezenţa tuturor membrilor.

Deciziile în cadrul completelor sunt adoptate cu votul majorităţii membrilor. Membrii care au votat împotrivă pot înregistra opinia separată în procesul-verbal al şedinţei respective. Nimeni

nu este în drept să influenţeze deciziile sau să interfereze cu deciziile completelor pentru soluţionarea contestaţiilor, fiecare consilier votând la intima sa convingere reieşind din prevederile legale.

Lucrările de secretariat ale completelor sunt asigurate de către subdiviziunea responsabilă în conformitate cu regulamentul de funcţionare a Agenţiei Naţionale pentru Soluţionarea Contestaţiilor.

Corespondenţa cu privire la procedura de soluţionare a contestaţiei se realizează doar în scris.

Părţile pot fi reprezentate de avocaţi şi pot depune concluzii scrise pe durata procedurii. De asemenea, părţile pot solicita să depună oral concluzii în faţa Agenţiei Naţionale pentru Soluţionarea Contestaţiilor, fără ca prin aceasta să fie afectate termenele prevăzute la alin. (17).

Agenţia Naţională pentru Soluţionarea Contestaţiilor va organiza şedinţe deschise pentru examinarea contestaţiilor şi va asigura publicarea pe pagina web a informaţiei privind data şi locul desfăşurării şedinţelor cu 3 zile lucrătoare înainte de data la care acestea vor avea loc.

În cazuri temeinic justificate şi pentru prevenirea unei pagube iminente, Agenţia Naţională pentru Soluţionarea Contestaţiilor, până la soluţionarea fondului cauzei, poate să dispună, prin decizie, în termen de 3 zile, inclusiv la cererea părţii interesate, suspendarea procedurii de achiziţie publică.

În sensul prevederilor alin. (14), Agenţia Naţională pentru Soluţionarea Contestaţiilor soluţionează cererea de suspendare luând în considerare consecinţele acestei măsuri asupra tuturor categoriilor de interese ce ar putea fi lezate, inclusiv asupra interesului public.

Decizia prevăzută la alin. (14) poate fi atacată în instanţa competentă, în mod separat, în termen de 5 zile de la comunicare.

Agenţia Naţională pentru Soluţionarea Contestaţiilor are obligaţia de a soluţiona în fond contestaţia în termen de 20 de zile lucrătoare de la data primirii contestaţiei, iar în situaţia incidenţei unei excepţii care împiedică examinarea în fond a contestaţiei, conform art. 86 alin. (1), se va expune pe marginea acesteia în termen de 10 zile. În cazuri temeinic justificate, termenul de soluţionare a contestaţiei poate fi prelungit o singură dată cu 10 zile.

Autoritatea contractantă nu are dreptul de a încheia contractul de achiziţii publice pînă la emiterea unei decizii finale pe marginea contestaţiei de către Agenţia Naţională pentru Soluţionarea Contestaţiilor.

Agenţia Naţională pentru Soluţionarea Contestaţiilor se pronunţă mai întîi asupra cazurilor de restituire a contestaţiei, iar cînd se constată că acestea sînt întemeiate, nu se mai procedează la examinarea în fond a cauzei.

În procesul examinării contestaţiei, Agenţia Naţională pentru Soluţionarea Contestaţiilor:

a) admite contestaţia, integral sau parţial;

b) respinge contestaţia.

Agenţia Naţională pentru Soluţionarea Contestaţiilor examinează din punctul de vedere al legalităţii şi temeiniciei actul atacat şi poate pronunţa o decizie prin care îl anulează în parte sau în tot, obligă autoritatea contractantă să emită un act sau dispune orice altă măsură necesară

pentru remedierea actelor ce afectează procedura de atribuire. În cazul în care Agenţia Naţională pentru Soluţionarea Contestaţiilor dispune modificarea/eliminarea oricăror specificaţii tehnice din caietul de sarcini ori din alte documente emise în legătură cu procedura de atribuire, autoritatea contractantă are dreptul de a anula procedura de atribuire în condiţiile art. 71.

În cazul în care Agenţia Naţională pentru Soluţionarea Contestaţiilor admite contestaţia şi dispune luarea unei măsuri de remediere a actului atacat, aceasta va preciza şi termenul în care măsura respectivă trebuie dusă la îndeplinire şi care nu va fi mai mare decît termenul de exercitare a căii de atac împotriva deciziei Agenţiei Naţionale pentru Soluţionarea Contestaţiilor.

În funcţie de soluţia pronunţată, Agenţia Naţională pentru Soluţionarea Contestaţiilor va decide asupra continuării sau anulării procedurii de achiziţie publică, inclusiv asupra anulării contractului de achiziţii publice încheiat. În cazurile în care decide anularea, aceasta se va efectua în condiţiile art. 71.

Agenţia Naţională pentru Soluţionarea Contestaţiilor poate lua act, oricând în cursul soluţionării contestaţiei, de renunţarea la aceasta de către contestator.

Agenţia Naţională pentru Soluţionarea Contestaţiilor nu poate decide atribuirea unui contract către un anumit operator economic.

Decizia Agenţiei Naţionale pentru Soluţionarea Contestaţiilor, inclusiv justificarea deciziei, va fi comunicată părţilor în scris, în termen de 3 zile de la data pronunţării. Decizia se publică pe pagina web a Agenţiei Naţionale pentru Soluţionarea Contestaţiilor în acelaşi termen.

Autoritatea contractantă are obligaţia de a raporta Agenţiei Naţionale pentru Soluţionarea Contestaţiilor măsurile de remediere luate în vederea executării deciziei prin care au fost dispuse măsuri de remediere.

Decizia prin care Agenţia Naţională pentru Soluţionarea Contestaţiilor anulează, în tot sau în parte, actul atacat este obligatorie pentru autoritatea contractantă.

Decizia Agenţiei Naţionale pentru Soluţionarea Contestaţiilor este obligatorie pentru părţi. Contractul de achiziţii publice încheiat cu nerespectarea deciziei Agenţiei Naţionale pentru Soluţionarea Contestaţiilor este lovit de nulitate absolută.

Decizia Agenţiei Naţionale pentru Soluţionarea Contestaţiilor privind soluţionarea contestaţiei poate fi atacată în instanţa judecătorească competentă.

Procesele şi cererile privind executarea, nulitatea, anularea, rezoluţiunea, rezilierea sau denunţarea unilaterală a contractelor de achiziţii publice se soluţionează de către instanţa judecătorească competentă.

În cazuri temeinic justificate şi pentru prevenirea unei pagube iminente, instanţa judecătorească competentă, până la soluţionarea fondului cauzei, poate să dispună, inclusiv la cererea părţii interesate, suspendarea executării contractului de achiziţii publice.

Instanţa judecătorească constată nulitatea contractului de achiziţii publice în următoarele cazuri:

a) autoritatea contractantă a atribuit contractul fără să respecte obligaţiile referitoare la publicarea unui anunţ sau unei invitaţii de participare, conform prevederilor prezentei legi;

b) au fost încălcate prevederile art.32, dacă această încălcare a privat operatorul economic interesat de posibilitatea de a formula o cale de atac înainte de încheierea contractului, în cazul în care această încălcare este combinată cu încălcarea altor dispoziţii privind achiziţiile publice, dacă această din urmă încălcare a afectat şansele operatorului economic interesat de a obţine contractul;

c) autoritatea contractantă nu a respectat prevederile art. 61 alin. (19) sau ale art. 62 alin. (13)–(17).

Prin excepţie de la prevederile alin. (2), în cazul în care instanţa judecătorească consideră, după analiza tuturor aspectelor relevante, că motive imperative de interes general impun menţinerea efectelor contractului de achiziţii publice, aceasta va dispune sancţiuni alternative după cum urmează:

a) limitarea efectelor contractului, prin reducerea termenului de execuţie al acestuia; şi/sau

b) aplicarea unei amenzi autorităţii contractante, cuprinsă între 2% şi 15% din valoarea contractului, cuantumul acesteia fiind invers proporţional cu posibilitatea de a limita efectele contractului conform prevederilor lit. a).

La aplicarea sancţiunilor alternative prevăzute la alin. (3), instanţa judecătorească va avea în vedere ca acestea să fie eficiente, proporţionate şi descurajante.

Interesele economice legate de capacitatea contractului de achiziţii publice de a produce efecte se vor lua în vedere ca motiv imperativ numai dacă, în circumstanţe excepţionale, absenţa efectelor ar conduce la consecinţe disproporţionate. Interesele economice în legătură directă cu contractul respectiv, cum ar fi costurile generate de întârzieri în executarea contractului, costurile generate de lansarea unei noi proceduri de atribuire, costurile generate de schimbarea operatorului economic care va îndeplini contractul sau costurile cu privire la obligaţiile legale generate de absenţa efectelor contractului, nu constituie motive imperative de interes general.

În toate cazurile în care sancţiunea nulităţii prevăzută la alin. (2) nu poate avea efect retroactiv, întrucât desfiinţarea obligaţiilor contractuale deja executate este imposibilă, instanţa judecătorească va aplica, în plus, şi sancţiunea prevăzută la alin. (3) lit. b).

În cazul unei încălcări a prevederilor art. 32 care nu face obiectul alin. (2) lit. b) din prezentul articol, instanţa judecătorească poate decide, după analiza tuturor aspectelor relevante, dacă va constata nulitatea contractului sau dacă este suficient să dispună sancţiuni alternative precum cele prevăzute la alin. (3) din prezentul articol.

Prevederile alin. (2) lit. a) nu sunt aplicabile atunci când autoritatea contractantă, considerînd că se încadrează în una dintre situaţiile prevăzute de prezenta lege în care are dreptul de a nu transmite spre publicare un anunţ/o invitaţie de participare, a procedat după cum urmează:

a) a publicat în mod voluntar în Buletinul achiziţiilor publice, în SIA "RSAP" şi/sau în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene un anunţ, pentru asigurarea transparenţei, prin care îşi exprimă intenţia de a încheia contractul de achiziţii publice;

b) a încheiat contractul respectând, din proprie iniţiativă, prevederile art. 32 alin. (1), termenele curgând în acest caz de la data publicării anunţului prevăzut la lit. a) din prezentul alineat.

Prevederile alin. (2) lit. c) nu sunt aplicabile atunci când autoritatea contractantă, considerând că a respectat prevederile art. 61 alin. (19) sau, după caz, ale art. 62 alin. (13)−(17), a procedat după cum urmează:

a) a comunicat ofertanţilor implicaţi decizia de atribuire a contractului de achiziţii publice, cu respectarea prevederilor art. 31 alin. (1), (4) şi (5), sub rezerva dispoziţiilor art. 78 alin. (3); şi

b) a încheiat contractul respectând, din proprie iniţiativă, prevederile art. 32 alin. (1) şi ale art. 31 alin. (4), termenele curgând în acest caz de la data transmiterii comunicării prevăzute la lit. a) din prezentul alineat.

Constatarea nulităţii contractului de achiziţii publice, în condiţiile alin. (2), se poate solicita şi prin cerere separată în termen de:

a) cel mult 30 de zile începând cu ziua următoare:

– publicării anunţului de atribuire a contractului, în conformitate cu prevederile art.30, cu condiţia ca anunţul respectiv să conţină justificarea deciziei autorităţii contractante de a atribui contractul fără publicarea prealabilă a unui anunţ de participare în Buletinul achiziţiilor publice sau, după caz, în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene; sau

– informării de către autoritatea contractantă a ofertanţilor şi candidaţilor interesaţi cu privire la încheierea contractului, cu condiţia ca informarea să fie însoţită de un rezumat al motivelor pertinente stabilite la art. 31. Această opţiune se aplică şi în cazurile menţionate la art. 32 alin. (3) lit. c);

b) cel mult 6 luni începând cu ziua următoare încheierii contractului, în cazurile în care nu au fost respectate condiţiile prevăzute la lit. a).

În măsura în care un operator economic nu a utilizat o cale de atac în acest sens, autorităţile competente au dreptul de a solicita instanţei judecătoreşti constatarea nulităţii absolute a contractului de achiziţii publice pentru următoarele motive:

a) autoritatea contractantă a atribuit contractul fără să respecte obligaţiile referitoare la publicarea unui anunţ/a unei invitaţii de participare conform prevederilor prezentei legi;

b) au fost încălcate prevederile art. 32 alin. (1) şi ale art. 31 alin. (3);

c) autoritatea contractantă nu a respectat prevederile art. 61 alin. (19) sau ale art. 62 alin. (13)–(17);

d) contractul de achiziţii publice a fost încheiat cu nerespectarea cerinţelor minime prevăzute de autoritatea contractantă în caietul de sarcini sau, deşi sunt respectate cerinţele respective, contractul a fost încheiat în condiţii mai puţin favorabile decât cele prevăzute în propunerile tehnică şi/sau financiară care au constituit oferta declarată câştigătoare;

e) atunci când, deşi urmăreşte dobândirea furnizării unui bun, a execuţiei unei lucrări sau a prestării unui serviciu, fapt care ar încadra contractul respectiv în categoria contractelor de achiziţii publice, autoritatea contractantă încheie un alt tip de contract sau nu încheie niciun contract, nerespectând procedurile de atribuire prevăzute de prezenta lege;

f) contractul de achiziţii publice a fost încheiat cu nerespectarea prevederilor art. 79 alin.(6);

g) nu au fost respectate criteriile de calificare şi selecţie prevăzute şi/sau factorii de evaluare prevăzuţi în anunţul/invitaţia de participare;

h) modificarea contractului a condus la diminuarea avantajelor şi, după caz, a factorilor de evaluare care au stat la baza declarării ofertei câştigătoare.

În cazul solicitării prevăzute la alin. (11), instanţa judecătorească, până la soluţionarea fondului cauzei, poate să dispună suspendarea executării contractului de achiziţii publice.

În acord cu **art. 86 alin. (7) din Legea privind achizițiile publice**, Agenţia Naţională pentru Soluţionarea Contestaţiilor nu poate decide atribuirea unui contract către un anumit operator economic.

Raționamentele instanței de judecată.

Instanța de judecată este obligată să reflecte în hotărâre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe, precum și argumentarea preferinței unor probe față de altele. Din interpretarea art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil și acesta presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se expune în hotărârile contestate asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum și argumentelor invocate de către părți întru, respectiv, admiterea sau respingerea acestora (cauza *Albină c/România, Hotărâre din 28 aprilie 2005, § 33*).

Articolul 6 § 1 din Convenţia Europeană pentru Drepturile Omului, obligă instanţele să-şi motiveze deciziile, acesta nu poate fi interpretat ca impunând instanţelor să ofere un răspuns detaliat la fiecare argument (a se vedea *Van de Hurk c. Olandei, 19 aprilie 1994, §§ 59 şi 61, Seria A nr. 288, şi Burg c. Franţei (dec.), nr. 34763/02, CEDO 2003-II*). Întinderea obligaţiei de a-şi motiva deciziile poate varia în conformitate cu natura deciziei şi trebuie determinată în lumina circumstanţelor cauzei (a se vedea *Ruiz Torija c. Spaniei şi Hiro Balani c. Spaniei, 9 decembrie 1994, Series A nr. 303-A şi 303-B, § 29 şi, respectiv, § 27; şi Helle c. Finlandei, 19 decembrie 1997, § 55, Rapoarte privind hotărîrile şi deciziile 1997-VIII*).

De altfel, instanţa de judecată nu poate exclude un argument sau o circumstanţă pretinsă de o parte care în opinia sa este determinantă şi confirmă poziţia sa, fără a o aprecia prin prisma temeiniciei, pertinenței litigiului în raport cu situaţia de fapt. Or, respectarea principiului egalităţii în faţa legii şi a justiţiei, precum şi dreptul părţilor de a fi auzite, reprezintă un aspect inerent respectării dreptului la un proces echitabil, garantat de art.6 § 1 al Convenţiei pentru Apărarea Drepturilor Omului şi Libertăţilor Fundamentale.

În plus, principiul *jura novit curia*, aplicabil la judecarea litigiilor enunţă că judecătorul trebuie să aplice acel text de lege care corespunde situaţiei de fapt calificate juridic de către parte, în măsura în care situaţia de fapt respectivă este confirmată de probele administrate în cauză.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului reiterează că efectul articolului 6 § 1 din Convenţie este, *inter alia*, de a plasa un ”tribunal” sub o obligaţie de a efectua o examinare adecvată a declarațiilor, argumentelor şi probelor, fără a prejudicia evaluarea acestora sau a faptului dacă ele sunt relevante pentru decizia sa.

Totodată instanța învederează jurisprudența Curţii Europene a Drepturilor Omului, care statuează că întinderea motivării depinde de diversitatea mijloacelor pe care o parte le poate ridica în instanță, precum şi de prevederile legale, de obiceiuri, de principiile doctrinale şi de practicile diferite privind prezentarea şi redactarea sentințelor şi hotărârilor în diferite state (*Boldea împotriva României din 15 februarie 2007, paragraful 29; Van den Hurk împotriva Olandei din 19 aprilie 1994, paragraful 61*).

Pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidențieze că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esențiale ce i-au fost prezentate (*Boldea împotriva României din 15 februarie 2007, paragraful 29; Helle împotriva Finlandei din 19 februarie 1997, paragraful 60*). Or, conform regulilor unui proces echitabil, pornind de la aprecierea rolului determinant al concluziilor sale, instanţa are obligaţia să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt identificate spre apreciere şi să nu să se limiteze doar la însușirea motivelor şi concluziilor date de participanții procesului.

Noţiunea de “act administrativ” este definită atât în legislația autohtonă, cât şi în Rezoluţia (77) Cu privire la protecţia individului faţă de actele autorităţilor administrative, adoptată de Comitetul de Miniştri al Consiliului Europei la 28 septembrie 1997. În accepțiunea reglementărilor enunțate, actul administrativ este o manifestare juridică unilaterală de voinţă, cu caracter normativ sau individual, din partea unei autorităţi publice în vederea organizării executării sau executării în concret a legii, actul administrativ desemnează orice măsuri individuale sau decizii luate în cadrul exercitării autorităţii publice, susceptibile de a afecta direct drepturile, libertăţile sau interesele persoanelor fizice sau juridice şi care nu este un act îndeplinit în cadrul exercitării unei funcții judiciare.

Controlul judiciar exercitat asupra administraţiei publice dispune de câteva trăsături distincte: este exercitat de către instanţa judecătorească care este independentă sub aspect organizaţional şi funcţional faţă de subiectul controlat; prin intermediul controlului se exercită funcţia instanţei de judecată (justiţiei) în calitatea sa de putere independentă din sistemul frânelor şi contrabalanţelor, care constituie o garanţie a legalităţii şi a contracarării abuzurilor de putere din partea autorităţilor executive; se realizează în cadrul procesului judiciar reglementat de normele juridice procesuale; un cerc de subiecţi speciali ai acestor raporturi juridice; existenţa unui litigiu de drept public în calitate de temei al activităţii de control judiciar; controlul judiciar urmăreşte realizarea a două scopuri: pe de o parte, asigurarea protecţiei drepturilor şi intereselor legale ale persoanelor fizice şi juridice, adică a interesului particular, pe de altă parte, neadmiterea excesului de putere din partea executivului, adică a interesului public; activitatea instanţelor de control asupra autorităţilor administraţiei publice este limitată de următoarele condiţii: temei al exercitării acestuia serveşte doar depunerea unei cereri din partea persoanelor interesate, adică controlul judiciar este mijlocit sau pasiv; obiect al activităţii de control îl

constituie doar respectarea de către subiect a cerinţelor legalităţii, dar nu şi ale oportunităţii; dispunerea de către instanţe de un set destul de îngust de mijloace şi metode de exercitare a controlului, care, de asemenea, sunt limitate de lege; lipsa posibilităţilor de executare de sine stătătoare coercitivă a deciziilor judiciare.

Achiziția publică se definește în legislația noastră ca fiind: *procurare de bunuri, executare de lucrări sau prestare de servicii pentru necesitățile uneia sau câtorva autorități contractante*. *Examinarea litigiilor apărute în procesul de achiziții publice este dată în competența instanțelor de contencios administrativ*, contractul de achiziție public este un contract administrativ și este supus regimului juridic de drept public.

Sarcina principală a autorităților administrației publice în domeniul achizițiilor publice este să asigure utilizarea fondurilor publice în baza principiilor economicității, eficienței și eficacității în vederea realizării obiectivelor de obținere a unui raport optim între preț și calitate, precum și un management eficient al patrimoniului public.

Legea privind achizițiile publice stabilește un șir de principii generale ale procesului de achiziții publice, cum ar fi: *utilizarea eficientă a finanțelor publice*, *transparența, asigurarea concurenței*, *liberalizarea și extinderea comerțului internațional, libera circulație a mărfurilor*, *tratament egal, imparțialitate, nediscriminare în privința tuturor ofertanților și operatorilor economici, asumarea răspunderii în cadrul procedurilor de achiziție publică.*

Principiul Utilizarea Eficientă a Finanțelor Publice și Minimalizarea Riscurilor Autorităților Contractante se poate efectua prin aplicarea procedurilor de atribuire competiționale și utilizarea de criterii care să reflecte avantajele de natură economică ale ofertelor în vederea obținerii raportului optim între calitate și preț.

Principiul Transparența Achizițiilor Publice constă în informarea publicului privind aplicarea procedurii de atribuire, și oferirea accesului la toată informația aferentă procedurii de achiziții publice.

Principiul Nediscriminarea înseamnă asigurarea condițiilor de manifestare a concurenței reale pe piață, indiferent de forma de organizare, naționalitate sau forma de proprietate a viitorului contractant, astfel încât orice operator economic să poată participa la procedura de atribuire și să aibă șansa de a deveni contractant.

Liberalizarea și Extinderea Comerțului Internațional, precum și Libera Circulație a Mărfurilor presupune libertatea de stabilire și de prestare a serviciilor, recunoașterea reciprocă și acceptarea: produselor, serviciilor, lucrărilor oferite în mod licit pe piață; diplomelor, certificatelor și a altor documente, emise de autoritățile competente din alte state; specificațiilor tehnice, echivalente cu cele solicitate la nivel național.

Principiul Tratament Egal înseamnă stabilirea și aplicarea de reguli, cerințe, criterii identice pentru toți operatorii economici, astfel încât aceștia să beneficieze de șanse egale de a deveni contractanți pe parcursul procedurii de atribuire. Pentru respectarea acestui principiu, autoritatea contractantă trebuie să se asigure că:

• tuturor operatorilor economici le sunt puse la dispoziție aceleași informații, atât prin documentația standard, cât și prin clarificările ulterioare asupra conținutului acesteia;

• procesul-verbal al ședinței de deschidere a ofertelor este comunicat tuturor participanților la procedură, indiferent dacă au fost sau nu prezenți la ședința de deschidere;

• criteriile de calificare/selecție sunt aplicate în mod identic tuturor participanților;

• factorii de evaluare stabiliți permit compararea și evaluarea ofertelor în mod obiectiv.

Principiul Asumarea Răspunderii constă în determinarea clară a sarcinilor și responsabilităților persoanelor implicate în procesul de achiziție publică, prevăzute de legislația în vigoare și de Regulamentul Grupului de lucru pentru achiziții publice, aprobat de autoritatea contractantă, prin care se asigură profesionalismul, imparțialitatea și independența deciziilor adoptate pe parcursul derulării întregului proces de achiziții.

Panorama achizițiilor publice se caracterizează printr-o fragmentare accentuată a numărului de cumpărători. Constrângerile financiare și insistența tot mai mare cu care opinia publică solicită mai multă responsabilitate determină autoritățile publice să centralizeze și să standardizeze achizițiile publice. În același timp, agregarea cererii în domeniul achizițiilor publice poate ajuta autoritățile publice să atingă anumite obiective-cheie, cum ar fi: • obținerea celui mai bun raport cost-beneficii prin economii la scară largă; • obiective ecologice sau sociale; • profesionalizarea achizitorilor; • asigurarea unei eficacități sporite în planificarea și monitorizarea ciclului de achiziții publice; • introducerea instrumentelor electronice. Există două opțiuni de agregare a cererii: (i) efectuarea achizițiilor prin intermediul Organismului Central pentru Achiziții sau (ii) realizarea de achiziții publice comune, împreună cu alte entități.

In concreto, procesul de achiziție publică reprezintă o succesiune de etape, după parcurgerea cărora se obține produsul sau dreptul de utilizare al acestuia, serviciul sau lucrarea, ca urmare a atribuirii unui contract de achiziție publică.

Operatorul economic poate solicita autorității contractante explicații privind documentele de licitație.

Până la expirarea termenului de prezentare a ofertelor, autoritatea contractantă are dreptul să modifice documentele de licitație, cu comunicarea imediată despre modificările făcute tuturor operatorilor economici cărora autoritatea contractantă le-a oferit documente de licitație și Agenției. De asemenea, până la expirarea termenului de prezentare a ofertelor, autoritatea contractantă poate prelungi acest termen.

Ofertantul are dreptul să modifice sau să retragă oferta înainte de expirarea termenului de prezentare a ofertelor, fără a pierde dreptul de retragere a garanției pentru ofertă. De asemenea, ofertantul are dreptul să prezinte în plus și alte oferte, denumite oferte alternative, dar numai în cazul în care criteriul de evaluare a ofertelor este oferta cea mai avantajoasă din punct de vedere tehnico-economic.

Deschiderea ofertelor, examinarea, evaluarea și compararea lor constituie o etapă ce ține de competența și responsabilitatea grupului de lucru pentru achiziții publice a autorității contractante. Examinarea, evaluarea și compararea ofertelor se efectuează fără participarea ofertanților sau a reprezentanților acestora.

Autoritatea contractantă nu acceptă oferta în cazul în care:

a) *ofertantul nu corespunde cerințelor de calificare;*

b) *ofertantul nu acceptă corectarea unei greşeli aritmetice;*

c) *oferta nu corespunde cerinţelor expuse în documentele de licitaţie;*

d) *s-a constatat comiterea unor acte de corupere.*

La determinarea ofertei câştigătoare, autoritatea contractantă evaluează şi compară ofertele primite folosind modul şi criteriile expuse în documentele de licitaţie. Va fi considerată câştigătoare oferta cea mai avantajoasă economic, în temeiul următoarelor criterii:

a) în cazul contractelor de achiziţii publice de bunuri – preţul, termenele de livrare, condiţiile de plată, profitabilitatea, calitatea, caracteristicile estetice, funcţionale şi tehnice, posibilităţile şi costurile de deservire tehnică, asistenţa tehnică;

b) în cazul contractelor de achiziţii publice de lucrări – calitatea oferită, costul unei unităţi a produsului ofertantului la finele executării lucrărilor, preţul total, experienţa ofertantului etc. Ponderea preţului în totalul evaluării ofertelor nu va fi mai mică de 80 la sută;

c) în cazul contractelor de achiziţii publice de servicii – calitatea oferită, costul unei unităţi a produsului ofertantului, preţul total, experienţa ofertantului etc. Ponderea preţului în totalul evaluării ofertelor nu va fi mai mică de 40 la sută.

Documentaţia de Atribuire reprezintă acele documente care conţin cerinţele formale, tehnice şi financiare, şi care permit descrierea obiectivă a obiectului contractului de achiziţie publică şi pe baza căruia operatorul economic îşi va elabora oferta.

În momentul iniţierii oricărei proceduri de achiziţii publice, autoritatea contractantă va elabora caietul de sarcini, în care vor fi descrise în detaliu caracteristicile obiectului achiziţiei şi clauzele de bază ale contractului care urmează a fi încheiat în urma desfăşurării procedurilor corespunzătoare.

De calitatea întocmirii caietelor de sarcini depinde calitatea bunului, serviciului sau lucrării publice achiziţionate. Aceasta se referă, în egală măsură, la toate tipurile de achiziţii publice: de bunuri, servicii sau lucrări.

Caiet de sarcini – documentaţie scrisă, parte componentă a documentelor de licitaţie sau a invitaţiei de participare, care detaliază condiţiile tehnice de execuţie a lucrărilor, cerinţele faţă de calitatea materialelor, standardele şi reglementările tehnice aplicabile, protecţia mediului, protecţia muncii, tehnologiile, transporturile pe şantier, inspecţiile, testele, verificările, modificările, măsurătorile etc.

Situaţia economică şi financiară reprezintă un indicator care demonstrează dacă operatorul este considerat calificat pentru îndeplinirea contractului de achiziţie publică respectiv.

Bilanţul contabil este documentul financiar contabil de sinteză care prezintă situaţia unei entităţi la un moment dat. Acesta se întocmeşte pentru o perioadă trecută. Analiza economico-financiară se referă la diagnosticarea echilibrului pe termen lung al entităţii pentru identificarea punctelor tari şi slabe ale firmei, şi capacitatea de recuperare a investiţiei.

Analiza cost/beneficiu reprezintă un instrument de estimare şi evaluare a proiectelor. Ea justifică necesitatea şi importanţa unui proiect prin prezentarea avantajelor şi dezavantajelor acestuia (din perspectiva beneficiarului şi din perspectiva societăţii) exprimate în valori monetare.

Analizele cost-beneficiu ajută decidentul public să identifice proiectele care vor maximiza beneficiile sociale și astfel să stabilească prioritățile conform cărora se vor implementa proiectele.

Alegerea procedurii de atribuire – este capacitatea autorității contractante de a-și descrie nevoia/necesitatea, respectiv de a detalia specificațiile tehnice aferente bunurilor/serviciilor/ lucrărilor pe care intenționează să le achiziționeze; Valoarea estimată a contractului de achiziție publică; Nivelul de concurență pe piață între operatorii economici ce pot furniza bunurile/serviciile/lucrările pe care intenționează să le achiziționeze autoritatea contractantă.

Criteriul de atribuire cel mai mic preț – de regulă, este utilizat cu condiția că oferta corespunde tuturor criteriilor de calitate și specificațiilor tehnice fixate în Caietul de sarcini.

Oferta cea mai avantajoasă din punct de vedere economic – de regulă, acest criteriu este utilizat atunci când autoritatea contractantă urmărește să atribuie contractul de achiziție publică operatorului economic a cărui ofertă corespunde tuturor cerințelor înaintate și conține anumite condiții de livrare, de executare și prețul cel mai avantajos.

Prețul cel mai scăzut este unul din principalele criterii de atribuire și evaluare a contractelor. Ponderea prețului în evaluarea ofertelor este foarte mare, respectiv la determinarea ofertei celei mai avantajoase din punct de vedere tehnico-economic, prețul prevalează.

Autoritatea contractantă poate descalifica ofertantul în orice etapă a procedurii de achiziție în cazul când va constata că datele de calificare prezentate de acesta sunt eronate sau incomplete, nu oferă informația suplimentară solicitată de autoritatea contractantă.

Instanța de judecată subliniază că în materia achizițiilor publice nici autoritatea contractantă și nici autoritatea abilitată în soluționarea contestațiilor nu trebuie să acționeze într-o manieră părtinitoare în raport cu operatorii economici participanți la o anumită procedura de achiziție publică, ele urmează să se ghideze de lege, iar în exercitarea dreptului discreţionar atribuit, trebuie să acţioneze cu bună-credinţă şi cu respectarea scopului pentru care le-a fost atribuit dreptul.

Prin definiție, conceptul achiziției sectoriale nu se face cu intenția de excludere a operatorilor economici din domeniul de aplicare a prezentei legi sau de restrângere artificială a concurenței. Se consideră că se restrânge artificial concurența în cazul în care conceptul achiziției este făcut cu intenția de a favoriza sau dezavantaja nejustificat anumiți operatori economici.

Imparțialitatea, echidistanța și detașarea de interesele economice ale participanților la procedura de achiziție publică reprezintă ingredientele esențiale pentru o procedură de achiziție publică de succes. ANSC nu se poate substitui competențelor autorității contractante sau operatorului economic, de asemenea, trebuie să demonstreze deferență față de participanții procesului de achiziții publice. Altminteri, analiza aspectelor de oportunitate nu este apanajul ANSC, iar dânsa nu poate acționa *proprio motu*.

Dreptul de apreciere sau *puterea discreţionară* reprezintă acea marjă de libertate lăsată la libera apreciere a unei autorităţi astfel ca, în vederea atingerii scopului indicat de legiuitor, să poată recurge la orice mijloc de acţiune în limitele competenţei sale. Dincolo de aceste limite,

autoritatea respectivă va acţiona cu exces de putere (*ultra vires*) ce poate fi cenzurat în instanţa de judecată.

Instanța de judecată reamintește că, ANSC în conținutul deciziei nr. 03D-794-24 din 08 noiembrie 2024 a enunțat clar, franc și concludent următoarele raționamente cruciale pentru justa soluționare a cauzei de care nu se poate face abstracție:

- autoritatea contractantă nu a indicat/specificat motivul de fapt ce a stat la baza anulării procedurii de achiziție publică din litigiu, fiind menționat doar că procedura de achiziții publice a fost anulată în temeiul art. 71 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 131/2015, iar această inacțiune a autorității contractante denotă o transparență insuficientă în luarea deciziei, în procesul de evaluare a ofertelor, dar și încalcă imperativele stabilite de art. 7 lit. b) și art. 31 alin. (1) din Legea nr. 131/2015.

- prin decizia de anulare a procedurii de atribuire, autoritatea contractantă nu a argumentat suficient de clar motivul anulării, fiind indicat doar că ”Anularea este necesară în scopul completării și concretizării cerințelor de funcționare și organizare a soluției”.

- autoritatea contractantă într-adevăr și-a fundamentat decizia de anulare a procedurii de achiziții publice pe o normă care de fapt nu este relevantă motivelor comunicate, nu se încadrează în situația redată.

-omisiunea autorității contractante de a descrie clar și complet cerințele stabilite astfel încât, pe de o parte, să asigure ofertanților o informare completă, corectă și explicită asupra obiectului achiziției publice, iar pe de altă parte, să-și asigure satisfacerea necesităților obiective ale acesteia.

Concluzia ANSC precum că decizia grupului de lucru privind anularea procedurii de achiziție publică, deși a avut la bază un temei legal care nu corespunde motivului invocat, aceasta nu contravine prevederilor din domeniul achizițiilor publice, în condițiile în care, raportat la nevoile sale, autoritatea contractantă este singura în măsură să decidă cu referire la serviciile care urmează a fi achiziționate, care în consecință să acopere necesitățile acesteia.

Mai mult, ANSC a statuat că autoritatea contractantă și-a întemeiat decizia de anulare a procedurii de achiziție publică pe art. 71 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 131/2015, ofertele depuse, deși pot fi luate în considerare, nu pot fi comparate din cauza modului neuniform de abordare a soluțiilor tehnice și/sau financiare, însă reieșind din argumentele acesteia, inclusiv din susținerile reprezentantului acesteia din cadrul ședinței deschise pentru examinarea contestației, rezultă că anularea procedurii de achiziție este o consecință a omisiunilor depistate în caietul de sarcini, ceea ce s-ar încadra în prevederile art. 71 alin. (1) lit. g) din legea menționată ”există abateri grave de la prevederile legale care afectează rezultatul procedurii de atribuire sau face imposibilă încheierea contractului. Prin abateri grave de la prevederile legale se înțelege faptul că pe parcursul analizei, evaluării și/sau finalizării procedurii de atribuire se constată erori sau omisiuni, autoritatea contractantă aflându-se în imposibilitatea de a adopta măsuri corective fără ca acestea să conducă la încălcarea principiilor prevăzute la art. 7”, care este aplicabil pentru cazuri când există erori sau omisiuni ce nu pot fi corectate de către grupul de lucru, fără ca prin aceste corectări efectuate la documentația de atribuire, să se aducă atingere principiilor de

reglementare a relațiilor privind achizițiile publice. Prin urmare, autoritatea contractantă într-adevăr și-a fundamentat decizia de anulare a procedurii de achiziții publice pe o normă care de fapt nu este relevantă motivelor comunicate, nu se încadrează în situația redată, totuși, în circumstanțele de natura celor din speță, acest fapt nu putea avea drept consecință nulitatea deciziei autorității contractante, respectiv atribuirea contractului contestatorului.

Instanța atestă o serie de încălcări admise de ANSC la soluționarea contestației depuse de SRL ”Esempla Systems”, recunoscute de însăși ANSC în decizia criticată de ultima (art. 123 alin. (6) din Codul de procedură civilă), intervenția ANSC în sfera decizională și argumentativă a STISC nu corespunde exigențelor abordate mai sus. Nu este admisibilă reformularea motivelor, ghidarea conduitei, reîncadrarea juridică efectuată de ANSC pe marginea deciziei STISC de anulare a procedurii de achiziție publică nr. MD-1724075288169 privind achiziția ”Servicii de dezvoltare a soluției complexe care include componentă tehnică și de program destinate creării cheilor publice și private, și creării, verificării, validării serviciilor de încredere”.

Instanța consideră că, poziția ANSC expusă mai sus, este suficientă pentru a demonstra *per se,* că decizia nr. 03D-794-24 din 08 noiembrie 2024 nu poate fi menținută și urmează a fi anulată necondiționat, iar pentru remedierea acestor lacune ANSC urmează să supună unei noi reexaminări contestația depusă de SRL ”Esempla Systems”, ținând cont de circumstanțele reliefate în cadrul acțiunii de contencios administrativ.

Cu privire la compensarea taxei de timbru, instanța constată că, prin hotărârea nr. 20 din 26 septembrie 2024, Curtea Constituțională a statuat că până la operarea modificărilor de către Parlament, judecătorul sau instanța de judecată, la cererea persoanei, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, va decide scutirea, amânarea sau eșalonarea de la plata taxei de timbru pentru intentarea unui proces judiciar civil, de contencios administrativ, precum și pentru fiecare contestație împotriva deciziei agentului constatator asupra cauzei contravenționale atât în primă instanță, cât și în căile de atac.

Astfel, mecanism tranzitoriu, până la operarea modificărilor legislative de rigoare, pentru compensarea din contul părții adverse a taxei de timbru nu a fost instituit ci doar în privința scutirii, amânării sau eșalonării plății taxei de timbru. Pe cale de consecință, nu poate fi admisă cerința de încasare a taxei de timbru din contul ANSC în beneficiul SRL ”Esempla Systems”.

În conformitate cu prevederile art. 224-225 din Codul administrativ al Republicii Moldova, instanța de judecată,

h o t ă r ă ș t e:

Se admite parțial acțiunea deferită judecății.

Se anulează decizia Agenției Naționale pentru Soluționarea Contestațiilor nr. 03D-794-24 din 08 noiembrie 2024, iar ca consecință Agenția Națională pentru Soluționarea Contestațiilor urmează să reexamineze contestația nr. 02/888/24 din 07 octombrie 2024 depusă de Societatea cu Răspundere Limitată ”Esempla Systems”, ținând cont de raționamentele reflectate în partea motivată a hotărârii judecătorești.

În rest acțiunea se respinge ca neîntemeiată.

Hotărârea susceptibilă de atac cu apel la Curtea de Apel Centru, în termen de 30 zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii judecătorești, prin intermediul instanței emitente.

Președintele ședinței
Judecătorul **Gandrabur Marcel**